

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen:	celo leto naprej . . . . . K 24—	celo leto naprej . . . . . K 22—
pol leta . . . . . 12—	pol leta . . . . . 11—	
četrt leta . . . . . 6—	četrt leta 5-50	
na mesec . . . . . 2—	na mesec 1-90	

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	celo leto skupaj naprej . . . . . K 25—	celo leto naprej . . . . . K 30—
	pol leta . . . . . 13—	za Ameriko in vse druge dežele:
	četrt leta 6-50	celo leto naprej . . . . . K 35—
	na mesec 2-30	

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.
Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko: celo leto skupaj naprej . . . . . K 25—
pol leta . . . . . 13—
četrt leta 6-50
na mesec 2-30

za Nemčijo: celo leto naprej . . . . . K 30—
za Ameriko in vse druge dežele: celo leto naprej . . . . . K 35—

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka.
Upravištvu (spodaj, dvorišče levo), Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 34.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko: celo leto skupaj naprej . . . . . K 25—
pol leta . . . . . 13—
četrt leta 6-50
na mesec 2-30

za Nemčijo: celo leto naprej . . . . . K 30—
za Ameriko in vse druge dežele: celo leto naprej . . . . . K 35—

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka.
Upravištvu (spodaj, dvorišče levo), Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 34.

Jugoslovanska manifestacija.

Dunaj, 11. marca.

Ko bi bili italijanski študenti, ki so pred tednom tolkli na tržaški Revoltella - akademiji po svojih jugoslovanskih tovarših ter kričali »Ven s Slovani!« slutili posledice svojega početja, potem bi se morda ne bili vdali svojim šovinističnim strastem. Ko bi bili čuvaji »italijanskega Trsta« s svojim »Piccolom« vred vede-ri, da bo »študentska afera«, nad katero so imeli toliko peklenskega veselja, postala izhodišče dalekosežnih dogodkov, bi bili svojim mladeničem gotovo prepovedali grdo zabavo z jugoslovanskimi dijaki in še grše denunciranje jugoslovanske tržaške omladine. Dogodki na tržaški trgovski visoki šoli so vzbudili v celem Jugoslovstvu vihar ogorčenja. Zašumelo je po vseh jugoslovanskih zemljah: v Trstu nam pobijajo našo mladino samo raditve, ker se poslužuje svoje primitivne pravice in obuje tudi na italijanski šoli, katero poseša, ker jugoslovanske nima, med seboj v materinskem jeziku. — Kaj pa je Trst? In širok cele Jugoslavije je vstala podoba tega usodnega mesta, vzbudil in osvežil se je spomin na borbe tržaškega Slovenstva, spoznanje tržaškega problema, njega velikanske važnosti za celo Jugoslovansko je na mah proniclo v najširše kroge in na celem našem jugu je mogočno zavzelo vprašanje: Zakaj smejo Lahi v tem mestu italijanske preteklosti in jugoslovanske bodočnosti tako nesramno in odurno nastopati proti jugoslovanskemu elementu, ki je kvas njegove življenjske sile, trdni temelj njegovega razvoja? Premnogi, ki do sedaj niso mogli, ali niso hoteli priznati globokega občenerodnega pomena slovenskega boja v Trstu, premnogi, ki so postavljali Trst kot pasivno točko v narodne račune, so na mah spregledali. Dogodki na Revoltella-akademiji so učinkovali kakor potres, porušili so stare predsodke, vzdramili so zavest, pretresli so nepoučene in malomarne ter brezbrizne, izzvali so reakcijo najblagodej-

nejšega učinka: klic po vsenarodni pomoči za ogroženo Jugoslovansko v Trstu. Pokazalo se je, da je ideja jugoslovanske solidarnosti postala že danes tako jaka, da v resnih slučajih premaguje vse separatistične, razdruževalne tendence. In končno je tržaška afera znova opozorila na opasnost nameravane ustanovitve italijanske visoke šole v Trstu ter postavila jugoslovanske vseučiliške zahteve zopet v ospredje. Tako se je mala študentska afera razvila v veliko občenerodno jugoslovansko zadevo.

V Trstu, Ljubljani, Zagrebu in Splitu in v Beogradu, povsod se je dvignila javnost. Posebno lepo manifestacijo narodnega ogorčenja, zano pa tudi narodne solidarnosti je priredilo danes popoldne dunajsko jugoslovansko dijaštvo. Dunajska policija, ki je nekaj časa delala zapreke ter se tudi danes s celo kompanijo stražnikov pripravila na eventualne »nevarne situacije«, je morala javno sklicani shod vendarle dovoli-ti. Shod je posetilo okoli 300 dijakov. Vnaprej naj poudarimo dva karakteristična pojavi: Na shodu se je govorilo v imenu Jugoslovansva; na to izrecno poudarjanje narodnega edinstva so pristali tudi klerikalci in predvsem hrvaški frankovci — pravaši, torej naraščaj one politične struje, ki se ponaša s svojim čistim hrvaštvom ter odklanja srbsko - hrvaško edinstvo! In še en prizor je bil veležnačajen: Določeno je bilo, da se resolucije prečitajo v slovenskem in srbo - hrvaškem jeziku. Ko pa je dal predsednik potem, ko je bil slovenski tekst že prečitán, besedo hrvaškemu dijaku, da prečita resolucijo tudi hrvaško, se je dvignil pravcati vihar odklanjajočih klicev: »Ne trebamo! Svi smo jedno!« — naravnost ginitivna manifestacija popolnega edinstva slovensko - srbsko-hrvaške omladine!

Shodu je predsedoval jur. Koder. Prvi govornik je naslikal dogodke na akademiji Revoltella. Poudarjal je, da so baš isti čas, ko je v Trstu izvršilo italijansko dijaštvo najgrše in najnekulturnejše sredstvo, italijanski poslanci v državnem zboru dosegli, da se tržaška fakulteta spravi na dnevni red. Obžaloval je, da so glasovale za italijanski

predlog tudi nekatere češke stranke iz napačno umevane humanitete. — Italijanska visoka šola ne sme v Trst — to je naravnost življenjsko vprašanje Jugoslovansva. Jugoslovanski poslanci se morajo tržaški italijanski fakulteti z vsemi silami upreti. Govornik (ki je klerikalec) poudarja potrebo edinstvi vsega Jugoslovansva v važnih narodnih zadevah.

Hrvat Tresić - Pavičić izjavlja kot Dalmatinec, da je skrajni čas, da se mnogoštevilni, v Trstu se nahajajoči Hrvati in Srbi iz Primorja pridružijo slovenskemu boju. Poleg Slovencev imajo primorski Hrvatje največji interes, da postane Trst, ki je že danes prepojen z jugoslovanskim elementom, jugoslovansko mesto. Jugoslovani ne napadamo, mi se le branimo. Zadolostuje nam, da ohranimo svoje narodne sile, ki so tako ogromne, da je že sama naša obrana propad tržaškega Italijanstva. Govornik vidi v duhu plapolati slovensko zastavo, ki bo oznanjala jugoslovansko zmago.

Jako učinkovito je naslikal nato Slovenec V i r a n t zgodovino borbe za italijansko in slovensko visoko šolo. Pred par leti je vstal v parlamentu profesor Masaryk ter se v imenu kulture zavzemal za italijanske zahteve. Jugoslovanske dijakke so besede slovečega učenjaka skoro malo osramotile in očitek: »Protikulturni ste!« jim je težil srce. Sklenili so zatorej svoje postopanje preurediti. Nemci in vlada so najhujši nasprotniki vseh kulturnih zahtev nenemških narodov, proti njim za paralelne svoje kulturne cilje naj bi se torej predvsem borili Jugoslovani in Italijani skupno. Naši dijaki so poslali vsem važnim italijanskim akademičnim organizacijam poziv: Mi se hočemo zavzeti za vaše, vi se zavzemite za naše težnje. Toda — niti odgovora niso dobili. Na sarkastičen način je razpravljaj govornik o finančialnem vprašanju. Vlada se izgovarja, da nima denarja. (Klici: Za Albanijo ga pa ima!) Koliko bi pa stalo proglašanje, da naj veljajo zagrebški izpiti tudi za avstrijske kronovine? Vlada nima krajcarja za naše najprimitivnejše kulturne potrebe. Za oni denar, ki ga je izdala za salut ob priliki dohoda prin-

ca Wieda v Trst, bi lahko že zadostila nekaterim malim, pa nujnim našim kulturnim zahtevam v Trstu. Govornik dokazuje, da moramo baš iz kulturnih vzrokov nasprotovati ustanovitvi italijanske fakultete v Trstu ter da moramo biti tako dolgo proti ustanovitvi italijanske visoke šole sploh, dokler ne bo ustrezno tudi našim visokoškolskim zahtevam.

Na shodu navzoči vseučiliški docent dr. Vošnjak konstatira, da slovensko vseučiliško vprašanje ni več le ozko slovensko, temveč splošno jugoslovansko. Pozdravlja, da se edini vpa, da v nacionalni ideji in upa, da bo mladina v tem oziru vsem drugim v spodbuden vzgled. Zlasti v Trstu čaka mladino važna in velika naloga: delovati na to, da se zavade Hrvatstvo in Srbstvo, da mora Trst biti ne le slovenski, temveč tudi hrvaški in srbski. Italijani pravijo Trieste o nulla — Jugoslovansvo pa je danes že tako močno, da pogumno prevzema italijansko geslo in Lahom samim v brk kliče jugoslovanski: Trieste o nulla.

Z velikim oduševljenjem in soglasno je dijaštvo končno sprejelo naslednjo resolucijo:

Jugoslovansko dijaštvo na Dunaju, zbrano na shodu dne 11. marca 1914:

1. najodločnejše protestira proti brutalnemu nasilju italijanskih dijakov na trgovski visoki šoli Revoltella v Trstu; jugoslovanskim slušateljem izraža svoje najtoplejše simpatije, jih zagotavlja popolne solidarnosti in pozivlja, da vztrajajo v boju za svoje pravice;
2. pozivlja vlado, da z vsemi sredstvi prepreči ponovitev takih in podobnih izgrediv in zasigura Jugoslovanom nemoten študij na tej visoki šoli;
3. pozivlja odločilne činitelje, naj store vse potrebno, da se Revoltella v doglednem času podržavi in izpremeni v vsem južnoavstrijskim narodom dostopno visoko šolo trgovskega in gospodarskega značaja;
4. opozarja vlado in avstrijsko javnost na dogodke na Revoltelli, ki so nov dokaz, da bi bila italijanska univerza v Trstu edinole torišče za italijanske šovinistične provokacije,

in da je zato Trst za italijansko univerzo najnepriljubljenejšo mesto.

5. pozivlja jugoslovanske državnozborske poslance, da z vsemi sredstvi preprečijo ustanovitev italijanskega vseučilišča v Trstu, najvažnejši točki in naravnem gospodarskem in socialnem središču avstrijskega jugoslovanskega ozemlja;

6. pozivlja jugoslovanske poslance nadalje, da preprečijo tudi vsako drugo enostransko rešitev italijanskega vseučiliškega vprašanja, dokler vlada ne izpolni tudi upravičenih vseučiliških in drugih šolskih zahtev avstrijskih Jugoslovancov;

7. zahteva zlasti, da se nemudoma izvede reciprociteta zagrebškega vseučilišča.

Javen shod v Idriji.

Dne 8. t. m. se je vršil v dvorani g. Šepetavčeve v Idriji dobro obiskan javen ljudski shod, ki ga je sklicalo politično društvo »Jednakopravnost«. Na shodu je poročal idrijski deželni poslanec g. E. G a n g l o minulim zasedanju deželnega zbora. Orisal nam je pred vsem potek pogajanj glede nove volilne reforme za deželni zbor, poljsni programatično stališče narodno - napredne delegacije glede tega vprašanja ter približ neodkritosrčnost klerikalcev, ki imajo v svojem programu zahtevo po uvedbi splošne direktne in tajne volilne pravice, pri tej priliki pa niso niti z eno besedo ugotovili te svoje »papirnat« zahteve. G. poslanec je izrazil svoje trdno uverjenje, da bi se vlada — hočeš — nočeš — morala ukloniti zahtevi obeh slovenskih strank ter bi privolila in v tem smislu tudi pri veleposestnikih dosegla privoljenje, da bi se vsaj za splošno, kmečko in mestno kurijo uvedla volilna pravica s proporcijnim sistemom. Toda klerikalcem taka volilna reforma ne diši, zato so igrali le komedijo v nadi, da bi se dalo morebiti naprednjake kako obmazati. Nadalje se je g. poročevalec podrobneje pečal z učiteljskim vprašanjem in tudi v tem oziru primerno osvetil klerikalno hinavščino in nasilnost. Zlasti je ožigosal klerikalni maneuver, da so učiteljske plače krive povišanju de-

LISTEK.

Kristalni zamašek.

Roman.

Francoski spisal M. Leblanc. (Dalje.)

— To se pravi, je pripomnil Lupin, brez drugega cilja, kakor dobiti listo v roke.
— Res je! A kako jo dobiti? Sicer pa ste mi bili tudi vi na potu. Spoznala sem kmalu, da je Daubrecqova nova kuharica vaša stara služkinja Viktorija in s pomočjo hišnice smo tudi kmalu dognali, da imate pri Viktoriji skrivališče. Jaz sem se bala vas in vaših namenov...
— Kaj ne, vi ste mi pisali pismo, naj se umaknem iz tega boja?
— Da!
— Vi ste mi tudi sporočili, naj ne pridem zvečer v gledališče?
— Da! Hišnica je zasačila Viktorijo, ko je poslušala Daubrecqov telefonični pogovor z menoj, in Le Ballu, ki je bil pred hišo na straži, vas je videl iz hiše iti. Mislila sem si, kaj, da hočete Daubrecqu slediti v gledališče.
— In tista delavka, ki je nekega popoldne prišla v mraku semkaj v to stanovanje in tu name čakaia, potem pa izginila...

— To sem bila jaz; vsa obupana sem prišla, da bi se z vami pogovorila.
— In vi ste tudi vzeli Gilbertovo pismo?
— Da! Spoznala sem pisavo na naslovu...
— A vašega malega Jacquesa vendar ni bilo tu pri vas!
— Ne! Čakal je name zunaj v avtomobilu; Le Ballu je bil z njim. Vzdignila sem ga na okno. Jacques je odstranil vložek v vratih in prinesel iz vaše spalnice Gilbertovo pismo.
— Kaj je bilo v pismu?
— Ah, sama očitanja. Gilbert vam očita, da ste ga zapustili in da hočete z zamaškom sebi pomagati. Vsaka beseda v tem pismu je v meni vzbujala nezaupanje do vas.
Lupin je postal ves nervozen in je nevoljen začel begati po sobi.
— Koliko časa smo potratili! Kaka nesreča, da se nisva prej dobila in porazumela. Slepe miši sva se igrala! Drug drugemu sva nastavljal-a pasti — po neumnosti, dnevi pa so bežali, dragoceni dnevi... morda se ne da nič več popraviti, kar je bilo zamujeno.
— Vidite, vidite, je trepetaje zavzdihnila gosa Mergy... tudi vas je strah prihodnosti...?
— Ne, mene ni strah, je zaklical Lupin. Mislim pa na to, koliko koristnega bi bila že lahko storila, če bi bila prej združila svoje moči. Spominjam se vseh napak in nespametno-

sti, ki bi jih bilo najino soglasje preprečilo. Spominjam se, da je bil vaš poskus po onem dečku preiskati Daubrecqovo obleko ravno tako brezuspešen, kakor mnogi drugi težki koraki in da je Daubrecq sedaj vsled najinega bedastega dvoboja in vsled hrupa, ki ste ga nocej napravili v njegovi hiši, opozorjen, da mu nekaj preti in bo še bolj previden, kakor je bil doslej.
Klarisa je dvignila glavo.
— Ne, ne, tega ne verjamem. Hrup ga vsekako ni zbudil, zakaj preskrbeli smo, da mu je hišnica vlila v vino uspavalno sredstvo.
Potem je pa gosa še počasi in z bridkostjo dostavila:
— In še to glejte! Nobena stvar ne more Daubrecqa pripraviti do večje pazljivosti, ker je ta sploh nemogoča. Vse njegovo življenje ni drugega, kakor vrsta zavarovanj zoper nevarnost. Nobene stvarice ne prepušča slučaju... Sicer pa, ali nima vseh močnih kart v rokah?
Lupin se je približal gospe in jo je vprašal z veliko resnobo:
— Kaj ste hoteli s tem reči? Po vašem mnenju torej ni nobenega upanja na uspeh? Ali mislite, da res ni nobenega sredstva, ki bi nas pripeljalo na cilj?
— Da, je zašepetala gosa komaj slšno... eno sredstvo je, samo eno...
Predno je zamogla z rokama zakriti svoj obraz, je Lupin zapazil, da

je postala vsa blede. Novič ji je mrzlica stresla ves život.
Zdelo se mu je, da je uganil, kaj ji je provzročilo tako grozo; ginjen od njene bolesti se je nagnil k nji.
— Prosim vas, povejte mi vse! Kaj ne, gre za Gilberta?... Če justica ni mogla na srečo dognati, kdo in od kod da je, če še doslej ne pozna pravega imena Vaucherayevega skrivca, eden pozna vendar to ime. — Kaj ne, Daubrecq je tudi pod imenom Gilbert spoznal vašega sina Antona?
— Da, da!...
— In on vam obeta, da ga reši, kaj ne? On vam ponuja, da ga osvobodijo, da ga odpelje iz ječe ali kakor si že boji... To vam je, kaj ne, pomudil uno noč v svoji pisalni sobi, ono noč, ko ste ga hoteli zabosti?
— Da... da... tako je bilo...
— In pogoj je samo eden... grozen pogoj, kakršnega more staviti le najpodlejša duša? Razumel sem, kajnega?
Klarisa ni ničesar odgovorila. Izgledala je, kakor da so bile izčrpane tudi že zadnje njene moči v tem dolgem boju proti sovražniku, ki je vsak dan več tal pridobival in proti kateremu je bilo njej pač nemogoče se še dalje bojevati.
Lupin jo je smatral za žrtev, izgubljeno v naprej in izročeno na poljubnost zmagovalca. Klarisa Mergy, ljubljena žena onega Mergyja, ki ga je Daubrecq pogljal v smrt, ne-

srečna mati onega Gilberta, ki ga je pokvaril Daubrecq, se bo morala, naj se tudi vsi njeni čuti upirajo, vdati zahtevam in poželenjem Daubrecqovim, samo da reši sina obglavljenja. Postati bo morala metre-sa in pokorna sužnja Daubrecqova, tega ostudnega bitja, bolj podobnega divji bestiji, kakor človeku, tega bitja, ki se ga Lupin ni mogel spomniti, da bi ga ne spretelata stud in gnus.
Sedel je poleg nje, rahlo, s kretinjami usmiljenja, jo je primoral, da je dvignila glavo in ko sta si gledala v oči je rekel slovensko:
— Poslušajte me. Prisegam vam, da rešim vašega sina... prisegam vam to... vaš sin ne bo umrl... ali me razumete?... Dokler sem jaz živ, je ni na svetu moči, ki bi se mogla dotakniti glave vašega sina.
— Verujem vam... zaupam vam...
— Zaupajte... dal sem vam besedo moža, ki ne pozna neuspehov. Zmagal bom. Toda, prosim, da mi nekaj nepreklicno obljubite.
— Kaj?
— Da se z Daubrecqom več ne sestanete.
— Obljubljam.
— Da preženete iz svoje glave vsako misel na kako sporazumljenje z Daubrecqom, naj vam jo tudi narokuje strah... z Daubrecqom ne kupčije, ne sporazumljenja.
— Prisegam vam!
(Dalje prihodnjia.)

želni doklad. Nato je razpravljalo o deželni proračunu, ki napoveduje neznosno obremenitev delavskega stanu, ter proti koncu omenjal svojih v korist mesta Idrije stavljenih predlogov — kakor jih je »Slovenski Narod« že objavil. G. poslanec je za svoje vestno sestavljen poročilo žel burno odobravati. Ker se ni nihče oglašil več k besedi, se je predsednik shoda g. F. Tavzes še nekoliko podrobneje pečal z deželnim proračunom in zlasti grajal, da si je deželni odbor na prav prefrigan način ustvaril »dispozicijski fond« v približni viškosti od 200.000 K, iz katerega se bodo podpirali samo klerikalne organizacije in klerikalni agitatorji.

Slednjič je predsednik predlagal nastopno resolucijo:

»Javen ljudski shod v Idriji z dne 8. marca 1914., sklican po političnem društvu »Jednakopravnost«:

1. Odobrava možati nastop narodno - naprednih poslancev v minolelem zasedanju dež. zbora ter zlasti svojemu poslancu g. E. Ganglu izreka popolno zaupanje;

2. protestira proti brezvestnemu povišanju doklad, ki bode v prvi vrsti zadelo malega človeka;

3. pozivlja visoko vlado, da deželne proračuna ne predloži v Najvišjo sankcijo;

4. pozivlja narodno - napredni klub deželnih poslancev, da niti za trenotek ne odneha od zahteve, da se v vse javne korporacije uvede splošna, enaka, direktna in tajna volilna pravica s porporcom.

Šele sedaj se je oglašil k besedi klerikalni občinski odbornik g. Ivan Kavčič. Izjavil je, da je tudi on navdušen za splošno in enako volilno pravico, zagovarjal povišanje doklad, ker se iz nič ne da ničesar napraviti, ter hvalil klerikalce, ker hočejo za učitelje uvesti celibat in skrajšati šolski pouk. Zborovalec g. Kogel je takoj na shodu pribil Kavčičevo neodkritost, češ, da se je pred leti — ko se je vodil boj za državnozbornsko volilno reformo — izrekel proti taki reformi, ker on kot hišni posestnik itak ima volilno pravico. G. Kavčiča je še zavrnil g. deželni poslanec, nakar je bila predlagana resolucija sprejeta soglasno — proti je glasoval edini g. Kavčič, celo več njegovih političnih prijateljev ga je pustilo na cedilu.

Afera Šviha.

»Po prvi bitki — kratak oddih« imenuje »Česke Slovo« molk, ki je nastal po končani aferi dr. Šviha. List gre kratkoma preko te afere in poskuša iznova vreči kamen na mladočehe, pred vsem pa na dr. Kramača. »Česke Slovo« pa ne prihaja z dokazi, marveč samo s pavšalnimi trditvami, ki jih ne more podpreti z dejstvi. »Česke Slovo« hoče tudi, da si mladočeško krilo dr. Kramača samo dokaže v javnosti, da je podprlo svoj list »Den« iz dispozicijskega fonda. List pravi: »Naj dr. Kramač predloži Anyžev zapisnik — predno bo morda kdo iz njega iztrgal liste — nepristranski komisiji uglednih mož neprizadetih strank in ta naj predloži češki javnosti materijal, obsegajoč fakta o dispozicijskem fondu.« Na tej podlagi se gotovo ne bo mogla izvesti preiskava in obdolžitve »Českega Slova« bo ostala le tlesk v vodo.

Hrvaški sabor.

V predvčerajšnji večerni seji hrvaškega sabora je poslanec dr. Hinković nadaljeval svoj govor.

Rekel je med drugim: »L. 1878. sem v »Slobodi«, ki je izhajala na Sušaku, napisal članek, v katerem sem se zavzemal za slovo s Srbi. Zato sem bil pozvan na odgovor. — Priznavam, da sem se takrat nahajal v zmoti: zakaj slove med Hrvati, Srbi in Slovenci ne more biti, ker obstoja med njimi narodno edinstvo. Jaz sem to narodno edinstvo sprejel z navdušenjem in je smatram kot eno največjih narodnih idej.«

Dr. Hinković je končal svoj govor:

»Hrvaško - srbska koalicija je od vseh strani obdana od sovražnikov. Na eni strani je madžarski šovinizem, ki hoče iz Ogrske napraviti enotno državo od Karpat do morja. Toda vsled našega zemljepisnega položaja ni vse eno za svetovno politiko, kaj se na Hrvaškem godi. — Znano nam je, kaj se je zgodilo na konferenci veleposlanikov v Londonu: francoski veleposlanik Cambon je opozarjal na dogodke na Hrvaškem. To koristi nam Hrvatom in je velik nauk za monarhijo. Doma imamo drugega sovražnika: to so frankovci (klerikalci). Ti nas denuncirajo kot veleizdajalce, sami pa uživajo vse privilegije in podpirajo tiranstvo. Pokvarjeni, propadli elementi

preganjajo dobre elemente. Mi, ki stojimo na temeljih pozitivnega zakona, nismo veleizdajalci. Izdajalci so oni, ki nas zavirajo v našem patriotskem delovanju.«

Po dr. Hinkovićevem govoru je predsednik prekinil debato in dal na dnevni red interpelacije.

Seja se je končala ob 9. zvečer. Včerašnja seja se je pričela ob 11. dopoldne.

Nadaljevala se je adresna debata. Govorila sta: Jalžabetič v imenu seljaške stranke, župnik Vučetič pa v imenu frankovcev. Njiju govori so bili brez vsakega interesa za široko javnost.

Albanija in Epir.

Provizorični predsednik v Epiru Zographos je obljubil, da bodo v Santi Kvaranti v kratkem zopet uvedene grške oblasti. Potem bo tudi grška vlada takoj preklicala blokado. Medtem se vstaja v Epiru vedno bolj širi. Tudi grški častniki so se pridružili vstaškemu gibanju. Grške čete ne morejo zapustiti zasedenih pokrajin, ker bi v tem slučaju prišlo do krvavih spopadov z vstasi. Zdi se, da avtonomna epirska vlada ne zahteva od kneza več samo privilegij, marveč avtonomijo pod faktično garancijo veseli. Med grškimi vojaki, ki so stopili na stran Epircev, se nahaja tudi podpolkovnik Dulis s svojimi četami. General Papulos ga je pozval, da naj se vrne v grško vojsko, sicer bi ga moral preglasiti kot dezerterja, Dulis pa je odgovoril, da si šteje v dolžnost, bojevati se s svojimi domačini. Spoznal je turško tiranstvo in ve, da čaka Epirce še mnogo hujša usoda pod Albanijo. — V Trst je dospel z Dunaja Turkan paša ter se je odpeljal z Lloydovim parnikom »Almisso« naprej v Drač. Bajse se je Turkan paša, ki bo prvi albanski ministrski predsednik, izjavil, da se bo vlada trudila pred vsem povzdigniti poduk, trgovino in kmetijstvo v deželi ter stopiti v zvezo z vsemi sosednjimi državami. Glede bodočega sistema ustave se je izrazil zelo rezervirano. Glede vstaje v Epiru pa je mnenja, da je samo umetna in da nima mnogo pomena. Albanija bo imenovala pred vsem zastopstva v Avstriji, Italiji in Romuniji.

Francoski parlament.

Ministrski predsednik Doumerque je konstatiral v svojem govoru v poslanski zbornici, da se povsod večja želja po miru. Upati je tudi, da bo ta želja zmagala. Francoska bo stremila za mirom, ne bo pa za mir žrtvovala niti trohice svojih materialnih in moralnih interesov. Ministrski predsednik opozarja na trdnost zveze z Rusijo in prijateljstva z Anglijo. — Glede Albanije je izjavil ministrski predsednik: Velesile, ki so se sestale v Londonu, so spoznale potrebo ustvariti ob Jadranskem morju, kjer živi albansko pleme, neodvisno državo. Velesile so morale priznati, da živi v teh pokrajinah, katerim sta sosedni (?) Italija in Avstrija, bojevit narod z izrazitimi narodnimi potezami. Glede Turčije je izjavil ministrski predsednik, da bo francoska vlada nastopala napram Turčiji enako, kakor napram ostalim balkanskim državam. Proračun zunanega ministrstva je bil sprejet. — K vojnemu proračunu je govoril poslanec Benazet ter se je bavil zlasti z večjim izdatkom 400 milijonov v letu 1913. in z nemškimi vojnimi izdatki zlasti za puške, topove in trdnjave ob ruski meji ter je prišel do zaključka, da je Nemčija napram Francoski zadnjih 10 let izdala za 1.100.000 frankov več za vojne potrebščine.

Štajersko.

Umril je v Celju trgovec gospod Vinko Pustovrh v starosti 43 let. Pogreb je v petek ob 3. uri popoldne. Naše sožalje.

Iz Laškega trga. Trojnega jubileja tvrdke Elsbacher in njenih šefov so se spominjali laški Slovenci na prav slovesen način. Na predvečer so priredili laški pevci, katerim so se pridružili tovariši iz Celja, Zidanega mosta, Doba, Hrastnika, Rače in Sevnice, pod vodstvom g. Drolca, Ivanu in Konradu Elsbacherju podoknico. Mogočino je zadel pesem velikega moškega zbora jubilaritama v pozdrav in laškimi nemškutarjem v opomin, da laško Slovenstvo živi in napreduje! V imenu pevcev je po tem castital jubilaritama g. Ernest Vargazom, na kar je odgovoril g. Konrad Elsbacher v jedrnatih besedah zatrjujoč, da ostane on in njegova rodbina vedno zvesto v slovenskem taboru. Potem so se zbrali ovcu z rodbino El-

bacherjevo v »pivnici«, da prebijejo v prijateljskem razgovoru nekaj veselih ur. Tega sestanka se je udeležilo tudi mnogo odličnih gostov iz Laškega in okolice, med drugimi velitelj g. Peter Majdič iz Celja, ki je že 25 let s tvrdko Elsbacher v trgovski zvezi. V sredo, t. j. včeraj dopoldne pa so poklonili laški Slovenci po posebni deputaciji pod vodstvom dr. Kolška rodbini Elsbacher prekrasen srebrn lavorov venec z zlatim trakom, na katerem se nahaja spominski napis. S tem so se pa le skromno oddolžili za zasluge, ki jih ima Elsbacherjeva rodbina za laške Slovence.

Iz Zalca. Proti občinskim volitvam v našem trgu so se klerikalci pritožili. Zelimo jim z njihovo presojno utemeljeno pritožbo mnogo uspeha. Pritožba ima seveda tudi veliko smisla, saj od 54 do 251 glasov je le neznan korak.

Šoštanj. Šaleška Čitalnica priredi v nedeljo 22. t. m. ob 3. uri popoldne znano narodno igro »Legionarij«. Vabimo na obilni obisk posebno z ozirom na to, ker so »Legionarij« predigra »Rokovnjačem«, katere vprizorimo dne 5. in 19. aprila.

Iz Račega nam pišejo: Za načelnika tukajšnje podružnice nemškega Šulverajna je bil na zadnjem občnem zboru izvoljen slovenski reneget Maks Smolej, učitelj na tukajšnji slovenski ljudski šoli. Ta mož je bil svoje dni navdušen Slovenec, zgolj iz dobičaželjnosti pa se je prelevil v Nemca. Neznajčnost neznačajna! Čast vseh slovenskih učiteljev in učitelj zahteva, izogibati se takih neznajčev, kakor kake garjeve ovce. Sicer pa naj smatrajo naši poslanci za svojo narodno dolžnost poskrbeti, da pride ta neznačajni vzgojitelj naše mladine kmalu proč od naše šole. Svojih otrok ne bomo več pustili vzgajati od takega izdajalca, kakoršen je Smolej. Možu bi sicer sploh svetovali, da se kmalu zgubi iz slovenske zemlje, saj kriči za njim že slednji kamen: izdajalec!

Roparski napad v Mariboru. V nedeljo, dne 8. sruca okoli 11. ure ponoči je napadel nek človek gospo in gosposlično Sch. pred hišo št. 14. na Reiserjevi cesti. Mož je gosposlični iz rok izrul torbico, v kateri se je nahajalo nekoliko predmetov precejšnje vrednosti. Napadenki sta klicali stražnika, nakar je napadalec pobegnil. — Da se dogajajo taki napadi kar sredi mesta, to pa gotovo ni več lepo! Zlasti tuji, ki jih že itak malo pride v Maribor, se bodo za take varnostne razmere lepo zahvalili!

Iz Ptuj. (Slovensko gledališče.) Na praznik, dne 19. marca t. l. se vprizori v drugič v Narodnem domu kot popoldanska predstava »Naša kri«, ki je prvokrat nad vse prav dobro uspela. Začetek točno ob pol 4. uri popoldne. Globoko znižane cene. Gostuje g. M. Vauhnik iz Maribora. Pričakujemo mnogobrojne udeležbe.

Umril je v Ljutomeru gospa Marija Babnik roj. Erjavec, mati gosp. dr. Janka Babnika in Lud. Babnika. Cenjenim rodbinam naše sožalje.

Roroško.

Celovška porota. Zidarski mojster 41letni Jakob Reucher iz okolice Volšperka je ukradel po prepiti noči žagarju G. Mattlu hranilno knjžico z vložkom 5321 K. En mesec po tatvini je doznal Mattl, ki tatvino ni takoj opazil, da je dvignil tat z ukradeno knjžico 5121 K 50 v. Sum je padel takoj na obtoženca, ker so ga videli sorodniki v času, ko se je moral izvršiti tatvina, samega v Mattlovem stanovanju. Stvar se je pojasnila tako, da je pustil Reucher Mattla pijanega v gostilni, tekkel pred njim domov in izvršil tatvino. Reucher je delj časa tajil in se zagovarjal na različne načine. Končno je tatvino priznal in izjavil, da je vzel Mattlu denar samo zaradi tega, da bi bil bolj varno shranjen in da bi ostal sorodnikom, ker se je bal, da bi ga Mattl pred smrtjo ne zapravil. On pravi, da je plačal z dvignjenim zneskom v prvi vrsti svoje dolgove, ostanek pa je naložil na novo knjžico. Porotniki so potrdili krivdo in Reucher je bil obsojen na tri leta težke ječe.

Drobne vesti. V Celovcu stavka do sedaj 150 krojaških pomočnikov. — V Celovcu so aretirali popolnoma nagega blaznega neznanca, ki je hotel iti na najbolj obljuden trg v mestu. Mož je izpovedal, da je bil preje v vrtu pred muzejem in je oblekel s svojo obleko neki kip, ki je predstavljal moža brez obleke. Polcija je našla v resnici kip oblečen v njegovo obleko. Kdo je neznanec še niso doznali. — Premog za revnejše sloje prodaja sedaj mestna občina v Celovcu po 2 K 66 v met. stot. Dovoz 20 vin. od stota. — Včeraj so aretirali

li na kolodvoru v Beljaku tri izseljence v Ameriko, ki so hoteli oditi pred vojaško službo iz domovine. Vsi trije so bili maskirani za starce in so tudi imeli ponarejene potne liste z napačnimi imeni in z napačno navedbo starosti.

Primorsko.

Tržaški občinski svet. V zadnji seji občinskega sveta tržaškega je odgovoril župan pred vsem nekaterim interpelacijam soc. demokratov. Nato se je dovolilo podjetju, ki vodi mestno gledališče 10.000 K odškodnine in sicer za razsvetljava, za porabo električnega toka in za uporabo vode. Najbolj živahna debata pa se je vršila glede vprašanja ustanovitve zavoda za izobrazbo posvetnih bolniških strežajk. Po dolgi debati so bili sprejeti z veliko večino predlogi občinskega odbora, namreč, da se ustanovi ta šola in da se dovoli za njo 32.000 K in da se znesek 30.000 kron za vzdrževanje te šole stavi že v proračun za l. 1914. Seja je trajala do pol 12. ure ponoči.

»Revoltella«. Laški dijaki na višji trgovski šoli v Trstu »Revoltella« so svojimi nesramnimi izgredi dosegli samo to, da so pokazali celumu svetu, kako nesramni in brezobzirni znajo biti Italijani in da so zanesli politični boj tudi na kulturno ognjišče. Njihovo geslo pri takratnem napadu na Hrvate »O for a lori, o for a noi!« se je slabo obneslo. Slovanska javnost je temeljito pokazala, da zahteva odločno svoje pravice in da ne pusti pretepati svojih fantov v šoli, ki je odprta vsem samo za to, ker govore med sabo v svojem materinem jeziku. Usodne posledice bi bile lahko zadele zavod. Govorilo se je o definitivnem zaključju šole za to leto, če bi se Italijani ne udali. To jasno kaže, da je bila pravica na naši strani. Na spomenico jugoslovanskih dijakov, o kateri smo že govorili, je naznanil ravnatelj šole dr. Savorgnan v navzočnosti tajnika dr. Spadona jugoslovanskim dijakom, da so izjavili zastopniki laških dijakov pod častno besedo (?) 1. da ne bodo motili predavanj, 2. da bodo v polni meri spoštovali slovansko narodnost in 3. da bodo v bodoče predložili vsako sporno stvar glede šole v razsojo ravnateljstvu. Obnem je izjavil ravnatelj slovenskim dijakom, da jamči za mir in red s svojo osebo. Glede zadoščenja pa je rekel, da ne more ničesar ukreniti, ker je izjavil kuratorji šole, da obžaluje ta dogodek, pač pa se mu ne zdi vredno uvesti zaradi tega disciplinarne preiskave. Slovanski dijaki so sklenili z ozirom nato izjavo, da bodo obiskovali zopet predavanja, poiskali pa si bodo zadoščenje, katerega jim odreka kuratorji pred sodiščem, posebno še zaradi tega, ker so izjavili laški dijaki, da odgovarjajo nesramni napadi v »Piccolu«, ki je označil Slovane nič menj in nič več kot za veleizdajalce, popolni resnici.

Tržaška porota. — Vlom v mestni plinarni. Dne 5. septembra l. l. je začel čuvaj uradov mestne plinarne v Trstu električni zvonec, ki ga je opozoril, da je odprl nekdo vrata v blagajno mestne plinarne. Šel je takoj gledat kdo je gor in je našel med vratni današnjega obtoženca, 32letnega mehanika Marzela Micheluzija, in sicer v sami srcaji in v spodnjih hlačah. Poklical je polcijo, ki je vlomilca aretirala. Obtoženec pri obravnavi ni tajil, da je poskusil vlomiti in da je že navrtal blagajno, v kateri je bilo približno 39.000 K denarja. Povedal je, da pa tega vloma ni izvršil na lastno iniciativo, marveč na pritisk nekega tovariša, katerega imena pa ne pove, tudi če ga obsodijo na smrt. Obtoženec je že znan policiji in je bil že štirikrat kaznovan zaradi tatvine. Zadnja kazen je znašala 4 leta ječe. Zdravniki so izpovedali, da je obtoženec jako občuten in sugestiji podvržen človek. Na podlagi pravdoreka porotnikov je bil obsojen Micheluzi na 18 mesecev težke ječe.

Občinska kriza na Reki. Volitev župana na Reki se bo vršila dne 20. t. m. pod predsedstvom guvernerja grofa Wickenburga.

Reka - New York. Zastopniki vodstva parobrodne družbe Cunard-Line so v Budimpešti in se posvetujejo z notranjim ministrom glede ustanovitve nove parobrodne proge Reka - New York.

Drobne vesti. V morje so spustili včeraj v ladjedelnici pri Sv. Roku nov parnik Lloyd »Hungaria«. — Samomor mornarja. Na vojni ladji »Balaton« v Pulju sta se ustrelila mornarja A. Blažek in E. Seifert, oba iz Češkega. Prvi se je ustrelil z revolverjem, drugi s puško. Vzrok samomorov še ni znan. — Na parniku »Koper« je nastal včeraj v koprskem pristanišču ogenj. Zgorelo je skladišče sena in slame. Kako je nastal ogenj še ni

znano; škodo cenijo na 3000 K. — V električni centrali v Kopru je ustrelil neki neznanec skozi okno na elektrotehniku Parovela in ga zadell v desno roko. Parovel je takoj ugasnil vse luči in se skrtil. Polcija je aretirala tri delavce. ki so na sumu, da so izvršili atentat iz maščevanja. — V javni hiši v ulici Punta del Forno 12 v Trstu so aretirali pri prostitutki Mladovič nevarnega tata in goljufa 24letnega Antona Zoreta, katerega je polcija že delj časa iskala. Pri aretaciji je napadel Zore Mladovičev, ker je mislil, da ga je ta izdala.

Dnevne vesti.

† Zvišanje deželni doklad je dovoljeno. Deželni odbor je dobil včeraj obvestilo, da je vlada izposlovala potrebno potrjenje za zvišanje deželni doklad na Kranjskem. Nove doklade stijo takoj v veljavo in se začno takoj pobirati. S tem je brezvestni atentat klerikalne stranke na ljudske žepce zadobil zadnji blagoslov. To zvišanje doklad spada med najhujše udarce, kar jih je v zadnjih desetletjih zadelo vse stanove kranjskega prebivalstva, zlasti pa Ljubljano, nesreča je to, da si je večje težko misliti in krivica je to, da kriči do neba.

† Trgovska in obrtniška zbornica za Kranjsko v Ljubljani ima v petek, dne 13. marca t. l. ob 5. popoldne v dvorani mestnega magistrata v Ljubljani redno javno sejo s sledečim dnevnim redom: 1. Predložitev zapisnika zadnje seje. 2. Naznanila predsedstva. 3. Naznanila tajništva. 4. Volitev predsednika, podpredsednika, provizornega predsednika in treh računskih pregledovalcev. 5. Volitev dveh zborničnih zastopnikov pri komisijonalnih obravnava radi zagotovitve vojaških naravnih potrebščin. 6. Predlog za imenovanje enega člana in njegovega namestnika v državnem železniškem svetu. 7. Prošnja za imenovanje zborničnega zastopnika v odboru za vajensko razstavo v Kočevju. 8. Prememba zborničnega plačnega in napredovalnega predpisa. 9. Prošnja zavoda za pospeševanje obrti na Kranjskem za prispevek za prireditve strokovnih tečajev. 10. Prošnja za podporo obrtno - nadaljevalne šole na Viču. 11. Prošnja za podporo v pokritje stroškov knjige »Nauk o serviranju«. 12. Tajna seja.

† Vojska bo, vojska bo... Nemški listi v Avstriji in v Nemčiji pišejo krvave članke, prav kakor bi se bilo že prihodnji teden bati vojne z Rusijo. Vzrok temu je, da Rusija pomnožuje svojo armado in gradi strategične železnice. Če pomislimo, da je Nemčija prav sedaj pobrala eno milijardo izrednega davka za pomnožitev armade in da je tudi naša država pomnožila svojo armado ter jo hoče sedaj zopet pomnožiti, potem res ne moremo verjeti, da bi pomnoževanje ruske armade že pomenilo vojno. Navsezadnje pa vojna vendar ni kaka gledališka predstava, ki se kar takole napoveduje, kakor bi bila kaka zabavna priredba za p. n. občinstvo. Vsako kompletiranje armade vendar še ne znači, da se pripravljajo oborožen spopad. Pri vsem tem je eno posebno zanimivo. V graških listih ni niti besedice o kompletiranju ruske armade — nemški listi pa vedo vse. Kaj je toliko vohunov na Ruskem? Da imajo Rusi dovolj vohunov v Avstriji, to nam kažejo skoro vsakdanji procesi. A navsezadnje je to le izraz medsebojnega nezaupanja. Pribijemo pa eno: dočim se mora priznati, da nemški listi v Avstriji in v Nemčiji naravnost hujskajo proti Rusiji, pišejo ruski listi jako mirno. Zato se nam pa tudi zdi, da ima vse to pisarjenje o ruski nevarnosti le namen, avstrijski javnosti utepsti mnenje, da je novo povečanje armade nujno potrebno.

† Eden najmanjših grešnikov. Zaradi volilne goljufije obsojeni klerikalni župan Oblak iz Jame pri Mavčičah, je po sodbi dr. Pegana še eden najmanjših grešnikov med volilnimi sleparji. Dr. Pegan v pač natančno, s kakimi sredstvi je klerikalna stranka pri zadnjih volitvah delala in zmagala in je torej poklican povedati, kak grešnik je obsojeni župan Oblak. Če je ta eden najmanjših, potem so morali klerikalci uganjati uprav gorostasne sleparije pri zadnjih volitvah.

† Vojska za hranilnično knjžico. Župnik Notar je sicer izgubil svojo tožbo proti župniku Sinkovcu, ali tako lepa in ginljiva ta afera vendar ni, kakor jo popisuje klerikalni list. Župnik Notar je pač priletel in nekoliko naiven in ni znal o pravem času zavarovati svojih pravic do sestri izročene hranilnične knjžice. Stvar pa vendar prav grdo smrdi, pa naj oišeto klerikalci kar hočejo.

Eden, ki zasluži, da ga oblast za ušesa prime, je bivši trgovski minister Weisskirchner, sedanjí krščansko - socijalni župan dunajski. Ze večkrat se je govorilo in pisalo, da je ta krščanski pošteniakovič in avstrijski velepatrijot pri prodaji »Lloydovih« posestev v Trstu nekam čudno manipuliral. Zda se je na Dunaju vnel velik boj proti Weisskirchnerju, kateremu boju stoji na čelu okrajni načelnik Blasel. Ta mož klofuta njegovo ekselencio Weisskirchnerja po javnih shodih tako, da se kar kadi. Na vsakem shodu ponavlja svoje obtožbe. Zda je tudi ovedal, da je Weisskirchner njega aprosil, naj posreduje zanj pri polancu Friedmannu, da bi mu ta v državnem zboru prizanesel. Krščanski antisemit Weisskirchner je prosil mnogo sovražnega Žida Friedmanna milosti. To morajo biti lepe stvari, ki so v zvezi s prodajo »Lloydovih« posestev, da se Weisskirchner tako boji!

Obravnava proti splitskemu županu Kataliniću. Kakor je znano, se je uvela proti županu splitskemu Kataliniću kazenska preiskava radi ščuvanja proti državní oblasti, ker je leta 1912. povodom manifestacij za balkanske Slovane, imel govor na množico, v katerem se je pregrešil proti zakonu. Za ta proces se je nato delegiralo deželno sodišče v Celovcu. Splitska »Sloboda« sedaj poroča, da se vrši te dni obravnava proti županu Kataliniću pred sodiščem v Celovcu. Ker je nam znano, da je prevzel obrambo gosp. Katalinića pred sodiščem v Celovcu ljubljanski župan gosp. dr. Ivan Tavčar, smo se o stvari informirali in izvedeli, da dr. Ivan Tavčar kot Katalinićev zagovornik ni dobil do danes še nobene obvestila, da bi bila obravnava razpisana. Informacija »Slobode« potemtakem ne more biti točna.

Zagoneten slučaj. Viktorija Peterlinova je včeraj ob pol 1. popoldne umrla v deželni bolnišnici na poškodbah, glede katerih ni hotela povedati kako jih je dobila. Včeraj popoldne ob pol 3. smo se informirali v bolnišnici, če še Vikt. Peterlinova živi. Odgovorilo se je nam, da ji je bolje in da še vedno neče povedati, kaj se je z njo zgodilo. Eno uro preje je njen oče vprašal v bolnišnici, kako je Viktoriji, a tudi on je dobil za odgovor, da ji je bolje. V resnici pa je bila že takrat mrtva. Čemu so v bolnici prikrivali njeno smrt? Tudi to je zagonetka. Peterlinova je umrla, ne da bi izdala svoje velike tajnosti. Ali je bila ta tajnost tako strašna, da si je ni upala izdati, ali je bila tako plemenita, da je povzročitelju svojega gorja ne samo vse odpustila, marveč mu tudi hotela prihraniti vsako škodo in morda tudi kazni? Kdo bi to vedel?! Ženska duša je včasih prava uganka. — Viktorija je bila, kakor pravijo, izredno lepa mladenka. Bilo ji je šele 18 let. Njen oče je mizar na železnici. Mati ji je umrla že pred leti in dobila je mačeho, ki je branjevka in ves dan od doma. Otroci so odrasli v bedi in brez vzgoje. Ko je Viktorija nekoliko »rasla«, je morala v službo. Služila je tu, služila je tam. Dobro se ji ni godilo, a boljše še vedno kakor doma. Bila je mlada, lepa in zahotelo se ji je ljubezni. Izbrala si je izvoljenca. To razmerje pa ni ostalo brez posledic. Postala je nezakonska mati. Morala je iz službe. Dete je pred meseci umrlo in mlada mati si je zopet šla služiti kruh. Vstopila je v službo pri profesorju K. Dva meseca je služila tam. Nobenih tožba ni bilo slišati od nje. Preteklo sredo pod večer pa je prišla domov — njena rodbina stanuje v Bugenigovi hiši — bolna, potra in vsa nesrečna. Levico je imela zavito v svilen robec. Ko je ruto odvila, je bil videti kazalec do polovice ves črn, roka pa silno otekla. Ko so jo vprašali, kje je dobila to poškodbo, je zmajala z glavo in rekla, da ne ve. Nato se je jela tresti na vsem životu, na ustnicah pa se ji je pojavila kri. Tiho je ječala in pokazala na prsa, češ, da jo bole. Razgallili so jo in opazili, da ima ob rebrih polno silnih podplutev. V četrtek je šla njena mačeha k zdravniku dr. Rusu. Povedala mu je, kakšne poškodbe ima njena pastorka. Zdravnik je rekel, da se mu dekle smili, da ji pa momentano ne more pomagati in da je najbolje, ako jo takoj prepeljejo v bolnico. Dal ji je listek za sprejem v bolnico. Mačeha pa še vedno ni verjela, da je stvar tako nevarna, zato je šla k dr. Högljerju. Ta je prišel na dom in pregledal bolnico. Prezrel ji je prst, zmajal z glavo in odredil, da so dekleta prepeljali v bolnico. Tu so jo opetovano obiskali njeni sorodniki ter jo rotili, naj pove, kaj se je z njo zgodilo. Viktorija je odločno odklonila vsako pojasnilo. Samo, ko jo je oče njenega fanta, ki služi sedaj pri tukajšnjem domobranskem polku, vprašal, ako je morda njegov sin kriv njene nesreče, je energično odkimala in rekla: »Ne, Pepe ni ničesar kriv!« — Kaj je med tem dognala policijska preiskava, nam ni znano.

Nozmožni deželni dacarji. Piše se nam z Notranjskega: Gostilničarji in trgovci se vedno pritožujejo proti različnim deželnim dacarjem, ker pri enem in istem sodu vina, katerega obdači gostilničar, ni niti enkrat pogojena prava vsota. Boleta je enkrat za večji, enkrat za manjši znesek izgotovljena; iz tega je razvidno, da so gotovi sedanji deželni dacarji tako izučeni v računstvu, da ne moreta dva dacarja preračunati sode vina z enako vsebino. — Vsak si želi, da pride do lažjega dela in boljše plaščke, ni pa umestno, da nadzorništvu deželnih naklad sprejema take osebe, katere niso sploh v računstvu prav nič izveščane. Ako se kak »oberčuk« ne more navaditi ceste snažiti in blato strgati, pa se zmisli, da je prijetnejše služiti za deželnega dacarja. S priporočilom župnika ali kaplana se dacarska služba takoj dabi, in nihče ne vpraša, ako je dotičnik tudi zmožen za dacarsko službo. Glavno je, da mora imeti čukarski znak na prsih in »Domoljuba« v žepu! — Trgovska tvrdka v L. naznani je boletnemu uradu vinotoka I. L. 1 zaboj slanine. Dacar pride, spravi pristojbino in odide z dostavkom, da boleta že pride. Februarja t. l. pride drugi dacar, zahteva ravno od iste slanine pristojbino, pobere in spravi gotovino z dostavkom, da pride pozneje boleta. Od meseca oktobra pa do februarja ni bila tvrdka v L. prav nič pregledana, ni pa še gotovo, ako ne bode, tvrdka na vse te pristojbine še povrh kakšno kazen plačala, ker se ne more izkazati z boletu, katero še sedaj ni prejela. Ravno v enakem slučaju je ta tvrdka kazen plačala. Pred par dnevi peljala je neka branjevka iz Vipave zelenjavo proti Vrhniki. Za pot je vzela doma tudi steklenico kraškega tropinca. V Plavnici ji je pregledal in razmetal tamošnji dacar vso zelenjavo in našel omejneno steklenico, na kar je zahteval plačilo 5 K! Ker se je ženica branila plačati, šel je dacar po orožnika, orožnik je sprevidel, da ženica prodaja samo zelenjavo, ne pa žganje, se je odstranil. Dacar pa ni hotel nič popustiti, nego je kratko in samolastno steklenico ženici odvzel. Ali je mar dacarju dobri kraški tropinec stekel po grlu? Ženica je morala piti za žepo po poti vodo. Torej pozor tudi na klerikalne dacarje.

Kinematograf Ideal. »Vrabc«, krasna cirkuška drama v 4 dejanjih po slikovitem romanu »Le Triquet«, in pa velezabavna burka »Park vzdihljajev« predstavljata se samo še danes. — Jutri specialni večer s krasno dramo »Vse iz ljubezni«.

Zdravstveno stanje mestne občine ljubljanske: Od 1. marca do 7. marca znaša število novorojenecv 23, mrtvorojencev 1, umrlih 19. Med temi je 12 domačinov. Umrli so za jetiko 4 (1 tujec), vsled mrtvouda 1 in ostali za raznimi boleznimi. Obolelo jih je za ošpicami 56, za legarijem 1 in 3 za vratice.

Zlata ura. V Škofji ulici je vrgel nek otrok, ki se je igral na oknu, skozi okno zlato uro, vredno 300 kron. Otrok je videl nekega dečka, ki je pobral uro, ne ve pa, komu je deček uro oddal. Dotičnik se prosi, da izroči uro našemu upravništvu.

Društvena naznanila.

Kabaretni večer, katerega priredi »Narodna Čitalnica« v sredo 18. marca ima za vodilno misel: bujna raznovrstnost, nepredolge scene, smeh, smeh, a tudi nekaj solz vmes, vse pa s kinematografsko naglico drugo za drugim, da ne ostane občinstvu prav nič časa za premišljevanje. Spored je poln atrakcij: obsega vrsto eksotičnih, v Ljubljani še večinoma neznanih plesov v izvirnih kostumih, nastope subret in salonskih humoristov ter kabaretnih pevcev, elegantno igrice, senzacij, sketch in še drugo. Pričetek točno ob pol 9. zvečer.

»Večer na vasi.« Pod tem naslovom priredi »Sokol« v Ljubljani, dne 14. t. m. v veliki dvorani Mestnega doma velik zabavni večer z zelo mnogovrstnim sporedom. Na sporedu je tudi velezabavna burka »Bucek v strahu«, pri kateri sodeluje dramatični odsek »Sokola« l. Poleg tega pa bo še mnogo dobre zabave nudil nastop društvenega salonskega orkestra pod spretnim vodstvom br. Salmiča, zapel bo več pesmi društveni kvartet, nastopi telovadna vrsta itd. itd. Po običajnem sporedu pa bo skrbljeno tudi za živahen ples. — Vstopnina znaša za osebo 1 K, za člane in članice le 60 vin. — Narodne noše dobrodošle. Kdor se hoče dobro zabavati v res neprisljnih družbi, naj ne zamudi prilike ter naj pohiti na to prireditev. — Na zdar!

Napredno politično in gospodarsko društvo za Poljanski okraj je imelo 11. t. m. občni zbor, na katerem so bili izvoljeni sledeči gg.: v odbor: Predovič Janko, Babnik, Perdan, Keržič Magi-

ster, Zadnek, Janež, Štrukeli, Vodeb, za namestnike gg. Premk, Hribar, Grum, Lavtižar, Lesjak in za preglednike gg. Toni, Skale in Volkar. Dosedanjemu predsedniku g. Kozaku je izrekel občni zbor za njegov mnogoletni trud zahvalo in priznanje. Istotako se je izrekla zahvala dolgoletnemu pregledniku in odborniku g. Jerini. Iz blagajniškega poročila posnamemo, da je imelo društvo v preteklem letu 213 K 38 v dohodkov, od katere vsote je ostal le majhen prebitok. Občni zbor je izrazil željo, da se iznova vložijo prošnja za odstranitev stopnjic pri Lechtenthurničnem zavodu ter posreduje pri mestnem magistratu in policijskem ravnateljstvu, da se čim prej prične gradnja Šentpeterskega mostu. Občni zbor izraža nadalje željo, da bi se mestna občina ozirala pri gradbi delavskih hiš tudi na Poljanski okraj. Izvolil se je nato veselični odsek, čigar člani so gg. Babnik, Janež, Magister, Vodeb B., Jezeršek, Kocijan in Zajc F. Veselica se bo vršila začetkom junija na sejmišču. Občni zbor izreče nato zahvalo mesarskim pomočnikom in načelniku g. Janežu, ki so naklonili društvu od svoje veselice 20 K, nar kar je podpredsednik g. Babnik zaključil občni zbor.

Zveza dramatičnih društev. Na izrednem občnem zboru Zveze dramatičnih društev, dne 7. marca t. l. se je sklenilo sledeče: 1. Članarina od vsake predstave znaša 3 K; najmanj 10 K, največ 50 K letno. 10 K plača včlanjeno društvo tudi tedaj, če se v dotičnem letu ne priredi nobene predstave. Članarino je plačati naprej, in je za odmerjenje merodajno število predstav pretečenega leta. 2. Za vsakih 10 K vplačane članarine ima včlanjeno društvo na Zvezini občnem zboru po en glas. Zneski nad 10 K, se štejejo n. pr. že 12 kron, za dva glasa. 3. § 27., drugi stavek Zvezinih pravil naj se glasi: V to skupščino voli vsako društvo, ki je plačalo 10 K, svojega zastopnika; za vsakih nadaljnjih vplačanih 10 kron pa po enega zastopnika. 4. Včlanjenim društvom se priporoča, da uvedejo pri vstopnini neki prispevek za Zvezo na ta način, da sorazmerno zvišajo vstopnino v toliko, da pokrijejo prispevke za Zvezo. Kjer to ni mogoče, naj se eventualno mesečna članarina sorazmerno zviša ali na drug način nabere denar za Zvezo. 5. Založništvo Talije prevzame Zveza. — Talija ostane izključna last Zveze. Vsako včlanjeno društvo plača za vsako številko Talije prispevek, ki ga določi upravni odbor. Ta prispevek pa ne sme prekašati vsote 10 K za številko. Vsak zvezek prodaja Zveza včlanjenim društvom po 40 vinarjev komad, oziroma po vsakokratnem proračunu odbora. 6. Ne včlanjena društva smejo vprijeti kako Zvezino igro le tedaj, ako jim da Zveza za to potrebno dovoljenje in ako naroče pri Zvezi, ne na književnem trgu od upravnega odbora predpisano število knjig. 7. Vsako včlanjeno društvo mora poslati Zvezi od vsake predstave po 2 lepaka. Lepaki, oziroma predstave na njih naj se zaznamujejo s tekočimi številkami: 1., 2., 3. itd. Tudi ne včlanjena društva morajo poslati Zvezi po 2 lepaka vsake igre, ki jo vprijeti (ako je izšla v Taliji.) 8. Nadzorovanje iger, ki se vprijetajo, prevzame na Štajerskem »Dram. društvo v Mariboru«, na Koroškem, »Čitalnica« v Celovcu, na Primorskem »Dram. dr. v Trstu«, na Goriškem »Sokol« v Gorici, na Kranjskem pa Zveza sama. Ti imajo koncem sezone poročati o vseh igrah, ki so se igrale v dotični deželi. 9. Talija se ne sme izposojati niti včlanjenim društvom. 10. Kdor izposodi Talijo ali kdor izposodi garderobo ne včlanjenemu društvu, je dolžan plačati globo 10 K; v slučaju, da se hoče temu plačilu odtegniti, se ga izključi. Dovoljeno je le medsebojno izposojanje z drugimi gledališči v Ljubljani, Trstu, Mariboru, Celju in Ptuj. Izjeme tvorijo nadalje vodstvu ljudskih šol, ali posamezne osebe, ki ne morejo biti kot taki člani Zveze; to pa le tedaj, ako se vrši predstava v kak dobrodelen namen. 11. Talija naj obsega poleg vsebine še sledeče: a) kratek popis značajev posameznih oseb, njih starosti, itd., b) vrste potrebnih kostumov, c) eventualne izredne rekvizite ali obleke (slon, konj itd.) d) načrte posameznih slik i. dr.

Slovenski društvo »Triglav« v Beogradu ima svoj II. izredni občni zbor v nedeljo 15. marca ob 3. uri v kavarni »Kosovo«, Carice Milice ul. št. 16.

Prosveta.

Prvaška opera. Opozarjamo, da je začetek nocojšnje predstave ob 8. zvečer; jutri, v petek pa ob pol 8. danes se pojeta Parmova »Stara pesem« in Leoncavallovi »Clamaci«.

Jutri pa Verdijev »Othello«. Popolni tekst »Othella« se dobi za 30 v pri blagajničarki.

Slovensko gledališče. V nedeljo zvečer se vprijeti na slovenskem odru šaloigra »Čez leto dni«. Igra je nekako nadaljevanje znane igre »Pri belem konjičku«, toda zase popolnoma zaokrožena celota sledeče vsebine: Odvetnik dr. Kovač sklene napraviti vožnjo po morju ob sodnih počitnicah, meneč, da se bo njegov komodni tast, samoljubni in filistrski veletržec Bucek zbal te vožnje in ga pusti samega s soprogo, njegovo hčerko, na potovanje. Toda tast, ki je vse leto kalil mlademu zakonskemu paru večere s svojimi prepogostimi poseti, hoče doprinesiti tudi to »žrtev«. Ko zet uvidi, da bi na ta način prišel z dežja pod kap, ker bi na ladji moral ves dan prebiti v tastovi družbi, sklene tega prevariti in odpoje sam s soprogo v letovišče k »Belemu konjičku«. Pri slovesu je bil navzoč tudi Bucek stari prijatelj profesor Koprivar, katerega je Bucek povabil na potovanje; ondi se domenijo, da se čez par dni snidejo v Trstu, kjer se skupaj potem vkrcajo na ladjo. Med pogovorom o rodbinskih razmerah namigne profesor, da je mlad zakonski par najbolj srečen, kadar je sam. Temu je dr. Kovač hitro pritril, zato pa je postal Bucek hud na oba. A kmalu uvidi, da ima Koprivar prav in zato klene pustiti mladi par, da napravi sam vožnjo po morju, s prijateljem svojim pa se odpelje na letovišče k »Belemu konjičku«. Mlada slikarica, katerega je napravila Bucek doprni portret, pripoveduje krčmarici med slikanjem, da je še dekle, in da se je vpisala v tujsko knjigo le za to kot gospa, da se zavaruje proti vsiljivosti miadih gospodov in da dospe prav ta dan njena starejša sestra. Toda njo zalezuje že celo vožnjo vstrajno poročnik Repar in je prišel za njo tudi na letovišče k »Belemu konjičku«. On ji noče verjeti, da je poročena, predno ne vidi njenega soproga. Po naključju je poročnik priča poljuba, katerega je v navdušenosti dala Buceku slikarica, ker je za njegov portret dobila zlato kolajno v razstavi. Poročnik jo je že hotel odkuriti, ko izve od drugih, da je to le slikaričina zvijača, in zato ostane z namenom pridobiti njeno ljubezen. Bucek ne more pozabiti tega poljuba in bi rad iz šale napravil resnico in postal v istini njen soprog. Zdi se mu, da za to še ni prestar. Vpraša za svet Koprivarja, vpraša krčmarja, toda obema se zdi ta misel smešna. Tem rajše pa pritrđi Bucek njegov zet, s katerim se nepričakovano snideta. Če se on poroči, bo zet prost njegovih obiskov in za to je takoj pripravljen iti mu na roko, razpršivši vse tastoje pomisleke, zlasti, ker se mu je zdela nevesta — videl je namreč starejšo slikaričino sestro, ne pa slikarico samo — popolnoma primerna tastovi starosti. Objubi, da jo bo zasnubil v tistem imenu in da bo dal znamenje z robcem, ako dobi njeno besedo. Poročnik je vsled svoje vztrajnosti in zvestobe prepričal slikarico, da jo res ljubi in ona mu vrača njegovo ljubezen. Bucek sam mora biti priča kako poljubila njegov tekmeček roko slikarice. V istem trenutku pa vidi svojega zeta, ki maha zmoglaslavno z robcem in prihaja naznaniti, da je dobil besedo slikarice. Bucek tako pogori na vsej črti, kajti sestre slikaričine sploh ne more videti. Kot v zasmeh pride krčmarica z velikanskim šopkom v roki in mu čestita k zaroki ravno, ko se jezi Bucek nad zetom, da je vstrelil takega kozla.

Umetnost.

Ljudski koncert »Ljubljanskega Zvona«, 18. t. m. v Mestnem domu. Znano je, da društveni pevski zbor zmerom nastopi z novimi skladbami. Pred vsem opozarjamo na krasen, v vsakem oziru zanimiv mešan zbor J. Pavčiča: »Kaj ve misli«. Nedavno tiskan in malokdaj izvajan mora spriči svoje blaglasnosti ugajati. Starejšega datuma je A. Lajovica: »Vodica čista se vila«, peteroglasen mešan zbor, ki se odlikuje po izborni peljavi glasov. Urednik »Novih Akordov« dr. G. Krek je na sporedu zastopnik z originalno »Sliko«, koje prvi del se giblje v narodnem tonu, zadnji del pa da pesmi cerkven značaj. — Adamičev »Večer« izraža v sicer priprosti obliki na čutapoh način večerno razpoloženje. — Vstopnice se dobivajo od danes naprej v trafiki g. Jerice Dolenčeve v Prešernovi ulici. Istotam tudi besedila skladb po 10 v izvod.

Izpred sodišča.

Kazenska obravnava pred deželnim sodiščem.

Klerikalni župan obojezaradi volilne sleparije. — Igra s štampilj-

Jami. Včeraj so si naprtili klerikalni kolovodje zopet novo žrtev svojega brezobzirnega in brezvestnega delovanja in postopanja z našim ljudstvom. Na obtožni klopi pred deželnim sodiščem je sedel 55 let star mož, še nekaznovan, župan v svoji občini. Obtožen je volilne sleparije. Kdo je kriv? Kdo ga je spravil na stara leta pred kazenski senat. Žrtev je klerikalnih kolovodij in na njegovo mesto bi spadali pravzaprav drugačni obtoženci. Vjet v klerikalnih mrežah se je dal mož zlorabiti svojim voditeljem, izrabiti je hotel v prid klerikalizmu ves svoj ugled moža in vpliv župana. Pri tem pa je padel in prišel kot star, nekaznovan mož in kot župan na trnjevo klop obtožencev. Stvar se je vršila sledeče: Franc Oblak, posestnik in župan na Jami pri Mavčičah je razdeljeval za deželnozborske volitve za kmetske občine, ki so se vršile dne 9. decembra svojim občanom volilne legitimacije in glasovnice, na katere je pritisnil še pred razdelitvijo in brez dogovora z dotičnim volilcem štampiljico s klerikalnimi kandidati. Kot pristaš in agitator klerikalne stranke je hotel s tem pridobiti čim več glasov za stranko in je hotel izrabiti pri tem tudi svoj vpliv kot župan, češ, saj mi ne bo kot takemu nihče ugovarjal. S tem pa je otežil premišljeno in z gotovim namenom svobodno izvrševanje volilne pravice. — Obtoženi Franc Oblak jokaje prizna, da je res dostavil že izpolnjene glasovnice. On pravi: **Nepremišljen sem bil, in »letno« se mi je zdelo pritiskati štampiljico.** Vzel sem glasovnice in legitimacije za Jamo in Praše prostovoljno od okrajnega sluga. — **Predsednik: Kje ste dobili štampiljico s klerikalnimi kandidati?** — Oblak: **Župnik mi jo je dal!** In ta štampiljica, ki je prišla iz Ljubljane in ki jo je dobil mož po posredovanju župnika, je bila za moža usodna in mu je pomagala do prve kazni. — **Priče:** Fr. Novak star., Fr. Novak ml., Franc Čof in Lor. Drinovc potrdijo, da so dobili res podpisane odnosno štampiljirane glasovnice. Pač jim je rekel obtoženi Oblak, da naj črtajo, če jim ni všeč, vendar pa ni pred dostavitvijo glede kandidatov prav nič z njimi govoril. Tudi ni povedal pri dostavitvi izrecno, kaj naj črtajo, če jim ni všeč. Ko je obtoženec zvedel, da je zatožen, je obiskal še enkrat volilce in jim rekel, da naj črtajo, če jim ni všeč. Obema Novakoma je dal tudi nove glasovnice. Župnik dr. Marinko, ki ni bil osebno zaslišan, je priznal, da je dobil od tajništva S. L. S. štampiljico z imeni klerikalnih kandidatov in jo dal Oblaku, da bi agitiral za klerikalno stranko. — **Drž. pravdnik dr. Kaiser** je podarjal, da ima volilce pravico dobiti prazno glasovnico. Obtoženec je hotel s svojim ravnanjem vplivati na volilce in je ta namen deloma tudi dosegel. Pri tem je izrabljati tudi avtoriteto župana. Otežkočil je s tem svobodno izvrševanje volilne pravice, posebno še, ker ni pred razdelitvijo popisanih volilcev z nobenim navedenim volilcev govoril glede kandidatov. Predlaga primerno kazen in izgubo volilnih pravic. **Zagovornik dr. Pegan** v prereka vse obtežljivo za obtoženca in poudarja med drugim, da je ta najmanjši grešnik, kar jih je bilo pri volitvah. Tisto igranje s štampiljami hoče označiti, kot nekako otročje brezpomembno igranje človeka, ki dobi prvič kako štampiljico v roke. (Takim klerikalnim županom torej ni varno dajati štampilj v roke!) Predlaga oprostitev. Po precej dolgem posvetovanju senata je naznanil predsednik sodbo. Obtoženi Franc Oblak, posestnik in župan na Jami (Mavčiče) je kriv in se obsodi na 40 kron globe, ali v slučaju neiztriljivosti na 4 dni zapora in deželni zbor in v občinski svet za dobo 6 let. — Mož, ki naj služi v vzgled vsem zapelencem in presleplencem si bo to dobro zapomnil, in si bo dobro premislil, predno se bo zopet vdnjal političnim duhovnom in kolovodjem S. L. S.

Razne stvari.

* **»Matin.«** Umril je v Parizu ustanovitelj lista »Matin«, Alfred Edward, star 56 let.

* **Volitev novega knezoškofa v Solnogradu** se vrši dne 2. aprila. V poštev prideta v prvi vrsti krško-celovski knezoškof dr. Kaltner in dr. Rieder v Solnogradu.

* **Generalna stavka v Rimu** je po zadnji demonstraciji, pri kateri je bilo 14 častnikov in vojakov težko ranjenih, popolnoma prenehala. Včeraj so šli vsi delavci zopet na delo. * **Osvobodni vojak.** Vojno sodišče v Toulousu je obsodilo pet vojakov, ki so demonstrirali 17. majnika I. l. proti uvedbi triletne vojaške službe, v zapor od pet mesecev do dveh let.

* Obravnava proti zavarovalnici »Balkan« se je pričela zopet včeraj v Zagrebu. Zasliski so bili novi izvedenci, ki so izjavili, da je družba absolutno pasivna.

* Poneverba. Na Dunaju so aretirali trgovca z živino M. Veseliša, ker je izvalil neki dunajski komisijski tvrdki za živino 62.000 K pod pretvezo, da bo nakupil za ta denar prašiče.

* Za poljske dijake. Pred nekaj dnevi je umrl v Monakovem zdravnik dr. A. vit. pl. Burczinski. Zapuščil je, ker nima sorodnikov, celo svoje premoženje, ki znaša približno en milijon kron, za počitniške kolonije za poljske dijake v Galiciji.

* Zobozdravniški inštitut v Curihu se je priklopil medicinski fakulteti v Curihu. Temu vzgledu bodo sledila v kratkem tudi ostala švicarska vseučilišča in bodo dajala absolviranim dijakom zobozdravniške vede naslov »Dr. med. dent.«.

* Velika tatvina v Monte Carlo. Dr. R. baronu Ekartstenu in njegovi soprogi so ukradli neznani tatovi po dnevi, ko sta bila na sprehodu, iz hotelske sobe za 175.000 mark raznih briljantov in biserov. Policija nima še nobene sledi o tatovih.

* Ponesrečena zrakoplovca. Na letalnem polju v Salisburju na Angleškem se je ponesrečil včeraj stotnik Allen. Padel je v spremstvu pasažirja poročnika Furroyghesa iz višine približno 500 m. Oba aviatika so našli mrtva pod razbitim strojem.

* »Rdeči teden«. Na spomenik cesarja Friderika pred gradom Charlottenburg so napisali neznanca z anilinom na več mestih »Rdeči teden«. Te napise so odstranili z veliko težavo. Policijski predsednik je razpisal 1000 mark nagrade onemu, ki zasledi storilce.

* Obsojen škof. Luksemburški škof Kopper je bil od policijske oblasti obsojen na globo 26 frankov, ker je v svojem postnem pastirskem listu razžalil liberalno časopisje. Luksemburg je seveda moderna, pravna država in ne kaka Avstrija, kjer smejo duhovniki vobče, posebno pa škofje, delati vse, kar se jim zljubi.

* Nov studenec nafte. — Eksplozija. Iz Groznija poročajo, da je prodrl na zemljiščih družbe Spiess nov studenec, ki bi dajal lahko na dan 100.000 pudov nafte. V sled odprtega ognja v neki hiši v bližini so se vneli plini in prišlo je do strašne eksplozije. 13 oseb je bilo težko ranjenih, več oseb je mrtvih. Studenec še vedno gori.

* Požar. V Stremu pri Sobotici je divjal včeraj velikanski požar, ki je uničil nad 42 hiš. Skoro cela vas je uničena. Škoda je ogromna. Več oseb je ranjenih. Število pogrešancev še ni znano. — Po požaru litografičnega zavoda Weigardta so pogrešali tudi šest ognjegasev. Do sedaj so našli pod razvalinami pet mrtvih ognjegasev. Enega ognjegasca in več delavcev še pogrešajo.

Nadomestne volitve na Notranjskem.

Iz volilnega razreda kmečkih občin se je vršila danes nadomestna volitev za pokojnim kanonikom dr. Ignacijem Žitnikom v sodnih okrajih Postojna, Logatec, Senožeče, Lož, Ilirska Bistrica in Cerknica.

Pri zadnjih volitvah, dne 9. decembra 1913 je bilo v tem volilnem razredu 7135 volilnih upravičencev, oddanih je bilo 5935 veljavnih glasovnic, za neveljavne so proglasili 457 glasovnic. Volilo je torej 6392 volilnih upravičencev. Nadpolovična večina je znašala torej 2968.

Od oddanih glasov sta dobila klerikalna kandidata dr. Žitnik 3736 in Drobnič 3596 glasov, samostojna kandidata Ivan Urbančič 1396 glasov, Ferdinand Gaspari 1350 glasov, nadalje Fran Majdič 823 in Anton Meden 787 glasov. Razcepljenih je bilo 33 glasov.

O današnji nadomestni volitvi so nam došle sledeče brzojavke:

Prestranek, 12. marca. V Slavni: Urbančič 135, Gostinčar 118, neveljavne 4. (Zadnjič: Urbančič 115, Žitnik 140.)

Rakek, 12. marca. Urbančič 117, Gostinčar 68. Praznih in razveljavljenih 17. (Zadnjič: Meden 116, Žitnik 73.)

Planina, 12. marca. Urbančič 86, Gostinčar 84. (Zadnjič: Meden 83, Žitnik 92.)

Senožeče, 12. marca. Urbančič 146, Gostinčar 78. (Zadnjič: Urbančič 125, Žitnik 109.)

Telefonska in brzojavna poročila.

Shod poslancev dr. Tavčarja in dr. Trillerja v Kranju.

Kranj, 12. marca. Tu se je vršil snopi volilni shod, na katerem je

poročal dež. poslanec dr. Triller o zadnjem deželnozbornem zasedanju. Shoda, ki je bil navzlic skrajno neugodnemu vremenu odlično obiskan, udeležil se je na naše veselje tudi ljubljanski župan g. dr. Tavčar. Zbrani volilci so z napeto pozornostjo sledili temeljitemu poročilu svojega poslanca, ki se je pred vsem v humoristični obliki dotaknil zgodovine suspendirane verifikacije njegovega mandata, potem pa je z žgočim sarkazmom ožigostal ponesrečen poskus klerikalne stranke, izsiliti od napredne delegacije volilno reformo, ki naj bi za vse doledne čase petrificirala že precej nezanesljivo klerikalno večino v deželnem zboru in odboru. Iz golega maščevanja so potem klerikalci protipostavno uničili v poštenem boju pridobljena napredna mandata poslancev Lavrenčiča in Mazelleta. Končno je govornik ob roki neovrznih števil dokazal pogubne posledice sedanjega deželnega gospodarstva, ki je naložilo zlasti mestnim davkoplačevalcem neznosna bremena, stradajoče učiteljstvo pa je naravnost ogoljufalo za regulacijo plač, zajamčeno po državnih predkazih. Shod, kateremu je predsedoval bivši deželni poslanec Ciril Pirc, je izrekel poslancu dr. Trillerju soglasno zaupanje. — Potem je govoril, burno pozdravljen ljubljanski župan in poslanec dr. Tavčar, ki se je pred vsem pečal z razsodbo ljubljanskega deželnega sodišča, vsled katere je bila »Sava« prisiljena v objavo celotne znane deželne popravkarije. Dokazal je točno juridično nevdržljivost te razsodbe, ki na milost in nemilost izroča svobodo tiska šikanam kake poljubne nagajive deželne oblasti in dovaja naravnost ad absurdum javne zakonite določbe v varstvo svobode tiska. Generalna prokuratura ima brezdomno dolžnost, da tu poseže vmes. Potem je govornik podrobno popisal usodne posledice, katere mora imeti nečloveško povišanje deželnih davščin na vse gospodarsko življenje v deželi in končal s toplim apelom, naj se združi v odpor zoper tako »ljudsko« stranko vse, kar je še zdravega in pravičnega v deželi! Shod je soglasno sprejel v tem smislu predlagano resolucijo ter so se potem volilci razšli očitno pod globokim vtiskom temeljitih in prepričevalnih izjav obeh govornikov, katerima so pred odhodom priredili živahne ovacije. Starodavni Kranj je in ostane nepremagljiva napredna trdnjava.

Državni zbor.
Dunaj, 12. marca. Poslanec dr. Ravnihar je interpeliral vodjo finančnega ministrstva zaradi nepravilnega štedenja finančne uprave na Kranjskem, ki pušča od 37 sistemiziranih mest uradnih slug 12 nezasedenih ter jih namešča s pomožnimi slugami, katerih je vsega skupaj 40. Interpelacija zahteva, da se vsa sistemizirana mesta zasedejo z definitivnimi močmi.

Dunaj, 12. marca. Poslanec dr. Ravnihar je dalje interpeliral notranjega ministra glede c. kr. policijskih stražnikov v Ljubljani, ki jih je od mestne občine ljubljanske prevzela država. Vsi ti stražniki so danes mnogo slabše plačani, nego so bili v mestni službi, nekateri imajo kar za 690 K manj. Interpelanti zahtevajo, da se v državno službo prevzetim stražnikom glede uvrstitve v posamezne plač. stopnje vsteje službena doba avtonomne službe, ali pa naj se na drug način izenači razlika med prejemki.

Dunaj, 12. marca. Češka obstrukcija v parlamentu se nadaljuje. Čehi se po vrsti priglašajo k poslovniki debati. Predsednik jim po vrsti jemlje besedo. Poslanec Fressl predlaga konec seje, kar se odkloni. Opol dne je bila seja prekinjena. Sestal se je konvent seniorov, ki je zboroval do 2. popoldne brez uspeha. Ob 2. je bila seja zopet otvoričena. Čehi nadaljujejo obstrukcijo. Poslanec Špaček predlaga zopet konec seje, kar je bilo zopet odklonjeno. Tekom seje pride ponovno do burnih prizorov med Čehi in Nemci, ki izzivajo s klici: »Sviha! Policijski poslanci!«

Dunaj, 12. marca. Usoda parlamenta danes še ni določena. Jutri se bo vršila še ena seja in najbrže tudi še v terek. Češki socialni demokrati se trudijo doseči kompromis med Čehi in Nemci, toda skoraj brez upanja.

Demonstracije na Dunaju.

Dunaj, 12. marca. Italijanski dijaki so poskusili demonstrirati za italijansko fakulteto. Vmešavali so se jugoslovanski dijaki in prišlo je do hudih spopadov.

Afera Sviha.

Praga, 12. marca. »Prager Tagblatt« pravi, da se je odpejal dr. Sviha v neko morskopalnišče v Dalmaciji.

Praga, 12. marca. »Hlas Naroda« izve, da vlada v političnem oddelku praške policije veliko razburjenje,

ker se je dognalo, da si je dal napraviti nepoklican človek ključ za miznico komisarja dr. Klime in da je ukradel iz miznice važne dokumente.

Dunaj, 12. marca. Predsednik državnega zbora je dobil od Svihe iz Trsta pismo, v katerem piše ta: »Obtožen in obsojen ne da bi bil zaslisan, zapušččen od lastne stranke, ne morem izvesti poskusa rehabilitirati se pred sodiščem. Zato odlagam svoj mandat.«

Slovanski časnikarski kongres.

Petrograd, 12. marca. »Obščestvo slavjanskoj vzaimnosti« je na svojem zadnjem zborovanju sklenilo napraviti vse korake, da se priredi letošnji kongres slovanskih časnikarjev v Petrogradu. Društvo je jelo že zbirati denarne prispevke za ta kongres. Kongres se ima vršiti meseca julija ali avgusta.

Volitve na Španskem.

Madrid, 12. marca. Do sedaj je bilo izvoljenih v španski državni zbor 233 konservativcev, 80 liberalcev, 30 liberalnih demokratov, 21 republikansko-socialističnih koalicionašev, 11 reformiranih republikancev, 4 tradicionalisti in 5 »katoličanov«. Iz 7 okrožij izid volitev še ni znan.

Mehika.

London, 12. marca. Iz El Pasa poročajo, da se je vršila pri Torreonu bitka. Vstaši so napadli mesto, bili pa so tepeni. Bajje je padlo 1000 mož.

Dogodki na Balkanu.

Ob avstrijsko-črnogorski meji.

Cetinje, 12. marca. Pismo črnogorskega okrajnega predstojnika v Plevlju do okrajnega predstojnika v Čajnicah zaradi dogodka ob avstrijsko-črnogorski meji se glasi: V sled obžalovanja vrednega dogodka pri Metalki vas prosim, da pridete na ono mesto, da skupno konstatirava, kaj se je zgodilo in da preprečiva, da se ta dogodek razvije naprej, ker je želja moje vlade in brez dvoma tudi vaše vlade, da se ohranijo dobri stiki med obema sosedoma.

Albanija.

Valona, 12. marca. Mednarodna kontrolna komisija se je v terek vrnila v Valono.

Atene, 12. marca. Pri Korici je prišlo do krvavih bojov med svetimi bataljoni in albanskimi orožniki. Sveti bataljoni so Korico zasedli in pregnali Albance.

Srbija.

Zemun, 12. marca. Pri zavzetju Bitolja je bilo svoj čas v filijalki Otmanske banke konfiscirano 680.000 frankov kot vojni plen. Te dni sta zahtevala francoski in angleški poslanik v Belgradu, da se denar vrne. Bajje je tega denarja samo še 223.000 frankov.

Turški kabinet.

Carigrad, 12. marca. Sultanov irade potrjuje pretvoritev kabineta. Finančni minister bo namesto Rifaat paše Djavid paša, mornariški minister bo sedanji minister za javna dela Džemal beg, minister za javna dela pa sedanji mornariški minister Mahmut. Govori se, da se bo izpremenilo vakujsko ministrstvo v departement šejha ul islama in bo vakujski minister Haire imenovan za šejha ul islama.

Današnji list obsega 6 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: dr. Vladimir Ravnihar, drž. poslanec. Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Idealen izdelek ribjega olja
je in ostane že skoro 40 let slav. znana **Scottova emulzija iz ribjega olja.**
V tej emulziji obseženo najfinejše ribje olje se na Scottov način razkroji v majhne kapljice in tako napravi lahko prebavno tudi za oslabljen organizem, da se tako vsak sestavni del tega bogatega živila dobro prebava. Ako si še predučujemo, da je Scottova emulzija smetanasto sladka, pa lahko razumemo, da ta izdelek rado zavziva staro in mlado. — Biti pa mora pristna Scottova emulzija. Cena originalni steklenici K 2-50. Dobiva se po vsaki lekarni. Proti lažnim dobim od vrstila SCOTT & BOWNE, d. s. o. s. na Dunaju VII. obštevajo se na vsaki list se pošlje !! poljubnega od lastne lekarni. !!

Identi vseh dam je, imeti lep obraz in polt nežno in aristokratsko, kar je znana prava lepota. Nič gub, nič upuščajev, nič peg; koža čista in zdrava, to so uspehi, ki se dosežejo z uporabo mazial **Crème Simon, pudra in mila **Simon**. Zahtevajte pravo znamko.**

Mnenje gospoda dr. P. Jonna-Troilla, zdravnika »Dobrodelnega društva Nj. V. kraljice - matere« Rim.

Gospod J. Serravallo Trst. Naznanjam Vam, da pripisujem že več časa z uspehom Vaše Serravallovo kina - vino z železom in posebno se ga poslužujem pri malokrvnosti otrok, ki ga jako radi jemljejo. Rim, 4. julija 1909. Dr. Jonna - Troili.

Pazite na dan 25. marca t. l.

Zanemarjen nahod je že marsikoga stal zdravje.

Forman
proti nahodu
Učinek presenetljiv! Pošica 40vrm.

„Nuisol“
od Bergmanna & Co. Dečini o/L. 697
je in ostane prej ko slej nedosegljiv v svojem popolnoma naravnem barvanju las in brade. V zalogi v plavi, rjavi in črni barvi. — Cena steklenici K 2-50. Dobiva se pri drog. A. Kanc, drog. B. Čvančara, O. Fettich-Frankheim v Ljubljani.

Vinko Pustovrh
trgovec
dne 11. sušca 1914. ob 3. uri pop. v Celju, v 43. letu po dolgi in mučni boleznimi mirno v gospodu zaspal. Pogreb predragega pokojnika bo dne 13. t. m. ob 3. uri iz tukajšnje bolnice na okoliško pokopališče. Maša zadušnica se bo berala dne 14. t. m. v celjski farni cerkvi sv. Danijela ob 8. uri zjutraj. Celje, dne 11. marca 1914. 996
Žalujejo sorodniki.

Brez posebnega obvestila.
Marija Babnik roj. Erjavec
dne 10. marca 1914. popoldne ob 3. uri prevideni s sv. zakramenti za umirajoče, mirno v Gospodu zaspal. Pogreb predrage pokojnice bo v četrtek, dne 12. t. m. ob 4. uri popoldne. Sv. maše zadušnice se bodo brale v petek ob 7. uri zjutraj v farni cerkvi v Ljutomeru. Priporočamo drago pokojnico v blag spomin! V Ljutomeru, dne 11. marca 1914. 993
Dr. Janke Babnik, Levča Babnik sinova. — Ana Korupič roj. Babnik, Marija Bek roj. Babnik, Antonija Babnik, Mikrolava Čagran roj. Babnik, hčere. Vsi vnuči in vnukinje.

KALODONT
Zobna krema

Krondorfer
so kot uravna zamizna voda prve vrste in kot zdravilna voda zoper težko organskega dihanja in zoper belosti žolca in mehurja najtopleje priporočajo. Glavna zaloga v Ljubljani: Michael Kastner.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 300-2 Srednji zračni tlak 736 mm

čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C	Vetrovi	Nebo
11. 2. pop.	733-3	0-8	sl. jvzh.	sneg
9. zv.	736-7	0-3	sl. vzh.	"
12. 7. zj.	739-3	0-8	brezvt.	oblačno

Srednja včerajšnja temperatura 4-10, norm. 2-8 Padavina v 24 urah mm 60-1.

Gospodu dr. Ivanu Raišpu, asistentu Franc Jožefove bolnice na Dunaju ob priliki njegovega godu ponovno najiskrenejše čestitke! 1001
Hvaležna pacientinja.

Prav dober planino
ali proigran

KLAVIR
se ceno prodasta na Sv. Petra
cesti vhod Radeckega cesta 2/1.

Izposlovatelj

za realni in hiter kredit se išče
proti proviziji.

Pisma pod: Realizacija, Rad-
gona, poštno ležajo. 964

Prodaja hiše.

V Kamniku je hiša št. 79 pod zelo
ugodnimi pogoji in po zelo nizki
ceni na prodaj.

Vpraša naj se pri tvrdki Max
Stössl, Celovec. 995

Polenovka

na poseben način namočena (speciali-
teta) se dobiva ves post pri Josipu
Pollaku, trgovcu, Sv. Petra cesta
št. 6 v Ljubljani. 743

Priporoča se naročija si dati
pravočasno rezervirati.

Na zahtevo se dobi tudi navodilo,
kako naj se okusno pripravi.

Kupim takoj rabljeno
manufakturno stelažo
220 cm visoko, 310 cm dolgo in 2 m
dolga

pudel.

Naslov pove upravnitvo »Slov.
Naroda«. 992

Pozor! Pozor!
50.000 parov čevljev.

4 pari čevljev samo 8 K frko.

Ker je več velikih tvornic ustavilo plačila
so me poverili, naj velik odstavek čevljev
mnogo pod izdelovalnimi stroški spravim v
denar. Prodajam torej vsakomur 2 para
moških in 2 para ženskih čevljev na
trakove, usnje rjavo ali črno, galoš. z zbi-
nimi podplati, veleelegantni, najnovejša oblika,
velikost po številkah. Vsi 4 pari samo 8 K.
Razpošiljanje po povzetju. 897

S. Urbach, izvoz čevljev, Krakov št. 61.

Zamena dovoljena, tudi denar nazaj.

Pivovarna v Mengšu

(Julius Stare)

naznanja, da bo točila od 15. sušca t. l. naprej takozvano

črno pivo

„kozel“ (Bockbier)

v sodčkih in steklenicah.

Naročila se sprejemajo v pivovarni v Mengšu in pri
vseh njenih zalogah: Ljubljana, Metelkova ulica
št. 19, Šiška, Borovnica, Cerklje na Gorenjskem,
Dragomelj, Gameljne, Izlake, Javornik, Ježica,
Kamnik, Kranj, Lesce, Medvode, Mokronog, Mo-
ravče, Motnik, Rudolfovo, Skofja Loka, Smartno
pri Litiji in št. Vld pri Zatični. 999

HIŠA

z dvoriščem in zelenjadnim vrtom v
Križem na Dolenjskem, lepa lega, 5
minut od južne železnice, se prod.

Ponudbe pod št. F. posta re-
stano Dunaj VIII/2. 990

Gospodična

nemščine in slovenščine zmožna, dobra
prodajalka, ki zna tudi v nemškem
jeziku voditi knjige, dobra računarica,
se sprejme takoj. 968

Nemške ponudbe na Weiss Bela,
Belatinci (Belatinez), Ogrsko.

Skladiščnik

s kvalifikacijo za lesno trgovino se
išče za takojšnji nastop. Prednost
imajo oni, ki so vajeni opravil na
žagi in drugih strok.

Naslov pove upravnitvo »Slov.
Naroda«. 909

IV. KACIN

Ljubljana, Sv. Petra cesta 51.

**Prva slovenska izdelovalnica
harmonijev**

po amer. sistemu. Izdelujejo se har-
moniji za cerkve, šole, pevška društva
in zasebnike po najnižjih cenah, tudi
na obroke. Sprejemajo se popravila
in prenovljenje starih harmonijev.

Cenik gratis in franko. 1000

Vsak sam svoj brivec z mojo prima
solingensko britvijo

zajamčeno iz naj-
boljšega angleš-
kega jekla, na roke
brušene, kakor na
las ostro posnete,

kar za rabo. St. 8701, črno poliran ročaj 1/2
otlo brušena, 5/8 šir., s tokom K 170. Stev.
8702, črno poliran ročaj, 1/2 otlo brušena,
5/8 šir., s tokom K 220. Brez rizika. Zamena
dovoljena ali denar nazaj!

Največja izbira brilnih potrebščin dobite
v mojem glavnem katalogu s 4000 sil-
kami, ki se vsakomur pošlje zastoj in
poštne prosto. — Pošiljanje po povzetju.
C. in kr. dvorni dobavitelj

Jan Konrad,

razpošiljalnica v Mostu št. 442 (Češko).

Spretnega

zidarskega polirja

sprejme

stavbenik Smolowski

Staroznana, dobropoljena

restavracija

v večjem prometnem kraju na Dolenj-
skem, blizu železnice, na živahnem
križišču 4 vel. cest, z lepo urejenimi
gostilniškimi sobami ter sobami za
prenočišče itd. se zaradi družinskih
razmer odda na račun. Pogoji po
dogovoru. Primerna kavcija potrebna.

Ponudbe pod šifro „Dolenjski“
na upravn. »Slov. Naroda«. 951

Zaloga vina.

Rudolf Čeh, Roč, Istra,
ima na postaji zalogo pristnega bo-
loga in črnoga

Istrijanca

po zmernih cenah. 758

**Od danes naprej
vedno sveže**

pivo

1/2 litra vrček po 20 vin, steklenica
1/2 litra čez ulico ravno tako 20 vin.
priporoča 837

Anton Maver
hotel „Vega“, Spod. Šiška 26.

Za moške in ženske.

Brez vbrizgavanja

v nekaj malo dneh celo najbolj
zanemarjene toke boleznai sočne
cevi ozdravi

Ursin-Tecton.

1 Skatija s 100 kroglicami K 5.--.

Za popolno ozdravitevje za-
dostojna 2 skatiji. Izdelovalec:
The Ursin Chemical Co., London.

Naroča se v glavni zalogi:

E. LEDERER, lekarnar,
BUDAPEŠTA IV., Muscovaring 21.

Sidro-
Syrup. Sarsaparillae

compos. 600 ml. rvl. Steklenica K 3.60 in 7.50.

Sidro-Liniment. Capsici

compos. Nadomestilo za sidro-Pain-Expeller

Goletine olajšujejo mazilo za prehlajenje,
reumatizma, trganje po udih, itd.

Steklenica K --.80, 1.40, 2.--.

Sidro-žvepleno-mazilo.

Zelo olajšuje pri lišaju, solnem teku, itd.

Lonček K 1.--

Dobi se skoro v vsaki apoteki ali pa
direktno v

Dr. Richter-jevi apoteki „pri zlatem
levu“, Praga I,
Elizabethstrasse 5.

Dr. P. Defranceschi

primarij v bolnišnici usmilje-
nih bratov v Kandiji pri

Rudolfovcu

je uporabljal

tinkture

za žolodec

lekarnarja Ficcolija

v Ljubljani, Dunajska cesta

s najboljšim uspehom.

Steklenica 20 vin.

Med

zlastorumen, trčan, zajam-
čeno čist, v dežicah s
4 1/2 kg vsebine, razpo-
šilja po K 8-50

Čebelarstvo Iliraka
Bistrica.

! 500 kron !

Vam plačam, ako moj uničevalec korenin
belkam šla Vaših kurjih oces, bradavic,
otičancev ne odstrani v 3 dneh
brez bolečin. Cena lončka z ga-
rancijskim pismom 1 K. 3 lončki

2-50 K. Komony, Kaschaa (Kassa) I., Postf.
12/736 Ogrsko. 628

Služba vrtnarja

čez poletje, za človeka, ki je vajen
tudi drugim domačim delom, se takoj
lahko nastopi pri Leopoldu Jenko
v Bevcu. Navede naj se mesečna
plača. 911

Najcenejši nakup

otroških vozičkov

pri tvrdki

J. Pogačnik

Ljubljana, Marije Terezije cesta 13-18.

Zaloga pohištva in tapetniškega blaga.

Sveže prav dobre 4022

jetrne in krvave klobase

vsak torek in petek.

Vedno fino praško blago, kakor šunke, razne
salame, hrenovke, prekajeno meso in kranj-
ske klobase priporoča

Jan Chalupnik, prekajalec, Stari
trg štov. 19, Ljubljana.

Lov v najem

se odda v Zgor. Krmi pod Tri-
glavom za dobo 5 let. Prostor ob-
sega 500 ha v okrožju pod Kredarico.

Nahaja se v teri revirju mnogo divjih
kozlov, ruševc v, planinskih zajcev in
belih gorskih jerebic.

Dražba se bo vršila v podobčini
Zasip v gasilskem domu dne 13.

aprila 1914 od 3. do 4. ure popoldne.

Natančneje pogoje daje pismeno:

Srenja Zasip, p. Bled. 985

Važno za gostilničarje in kavarnarje!

Namesčevalni urad „Zveze češko-slov.
gostilničarskih nameščencev“ v Trstu,
Belvedere 7, priporoča dobro izučeno,
jezikov zmožno osobje, brezplačno.

Stalni 945

krajevni agenti

zmožni nemščine se sprejmejo ali pa na-
stavijo s stalno plačo za prodajanje dovo-
voljenih srečk v Avstro-Ogrski. Ponudbe pod
„MERKUR“, Brno, Neugasse Nr. 20.

Prodaj

hišo

s prometno trgovino in gostilno, pri-
kladna za veletrgovino ali tvornico.

Vprašanja na Marijo Kretl,
Karlovac, Hrvatska. 965

Parna pilarna J. Murković, Staj-

nica, Hrvatska, sprejme takoj v

službo 791

3 žagarje

na venecijanske jarme (gater).

Krojaški pomočniki

za fino veliko delo se sprejmejo

Ljubljana, Mestni trg 19.

973

Čebelni med

iztrčan, zajamčeno prirodno pristen, akacijev
ali lipov, razpošiljanje franko v pločevina-
stih skatljah po 5 kg po povzetju za K 8-50.

Preprodajalcem pošljemo vzorce in ponudbe.

Izvoz medu (Ungarischer Honig-Export)

BALATONFÖKAJAR, (Ogrsko)

Ne odlašajte

dlje in pišite še danes po moj bogato ilu-
strovani, 4000 podob obsegajoči glavni ka-
talog, ki se vsakomur pošljéd gratis in franko.

C. in kr. dvorni dobavitelj

Jan Konrad, razpošiljalnica, Most 446, Češko

Nikljasta žepna ura K 3-90, 5.--, srebrna

ura K 8-40, nikljasta budilka K 2-90, ura na

nihalo K 9.--, ura s kukavico K 8-50, har-

monike K 5.--, gosli K 8-80.

Razpošiljanje po povzetju. Brez rizika.

Zamena dovoljena ali denar nazaj!

Priporočilo.

Vsled nenadne smrti mojega soproga gospoda Ljudevita
Sevarja na Raketu, javljam vsem cenj. trgovskim prijateljem
in znancem, da bodem od danes naprej po začrtanih potih pokojnika
vso vpeljano trgovino cementa, umetnih gnojil, vse
špedicijske posle, kakor tudi otvorenjo avtomobilno
vožnjo in gostilničarski obrt neizpremenjeno naprej vo-
dila in me bode v vseh poslih podpiral moj svak trgovec gospod
Ninko Ševar.

Cenjeno občinstvo in trgovske prijatelje pa prosim za zvesto
nadaljno naklonjenost ter se priporočam

velespoštovanjem

vdova Terezija Ševar.

Na Raketu, dne 12. marca 1914. 987

Dospeli so

pomladanski in poletni površniki
in raglani v različnih barvah,
najnovejših fason, za gospode
in dečke
po priznanih nizkih cenah.

Angleško skladišče oblek

O. BERNATOVIČ

Ljubljana, Mestni trg št. 5-6. 815

Redka prilika! Samo nekaj dni!

Popolna razprodaja
cele zaloge čevljev

kakor moških, ženskih, otroških, gorskih L. t. d.
najnovejših oblike bode od 16. t. m. dalje
v Wolfovi ulici št. 14
globoko pod lastno ceno.

Nadalje se bode razprodala vsa zaloge usnja in čevljarstvih po-
trebščin ter spleh vsa prodajalniška oprava istotam pri
Združenih čevljarjih,
Wolfova ulica 12-14.

Telefon šte. 16.

Leta 1878. ustanovljena delniška družba

Telefon šte. 16. 129

Kranjska stavbinska družba v Ljubljani

Stavbno podjetništvo, pisarna za arhitekturo in stavbno-tehniška dela, tesarstvo in mizarstvo s strojnim obratom za stavbna in fina dela, opekarne s strojnim obratom v Kosezah in na Viču, kamnolomi v Podpeči in v Opatiji. — Priporoča se za stavbna dela vsake vrste.

Sifilitiki!

Pojasnilno brošuro o hitrem in temeljitem ozdravljenju brez motenja poklica, brez ponovitve, brez živega srebra in drugih strupov, brez vbrizgavanja, brez škodljivih postranskih učinkov razpošilja za 20 h za poštino v zaprti kuverti brez kakšnega tiska dr. med.

H. Seemann, Sommerfeld 83 (Lausitz)

SANATORIUM EMONA
ZA NOTRANJE IN KIRURGIČNE BOLEZNI.
LJUBLJANA, KOMENSKEGA ULICA 4
SEK-ZDRAVNIK PRIMARJ DR. FR. DERGANČ

Kavarna J. Zalaznik

preporuča vsem ljubljancem in gostom z dežele **najboljši zajtrk** kakor priznalo dobro belo kavo, čokolado, kakao, čaj, fine likerje in najfinejše pecivo.

Mazilo za las.

Varstvena znamka **NETOPIR** napravi g. Ana Križaj v Sp. Šiški pri Ljubljani. Dobl se v Kolodvorski ul. št. 200 ali v trafiki pri cerkvi. V treh tednih zrastejo najlepši lasje. Stekl. po 2 K in po 3 K. Pošilja se tudi po pošti. Izborno sredstvo za rast las. Za gotovost se jamči. Spričevala na razpolago.

NA IZBIRO pošilja tudi na deželo: Krasne

BLUZE

krila, kostume, nočne halje, perilo in vsako modno hlačo. Zelo solidna trrdka: **M. Krištofič - Bučar** Ljubljana, Stari trg 9. Lastna hiša. Neprekosljiva v **otročkih oblekah** in krstni opravi.

KUC

zdravniško priporočeno kri tverode vino daje moč in zdravje. Vzorec 4 steklenice 5 kg franco po pošt-nem povzetju K 4 50. — Edina zaloga: **Br. Novaković,** veletrgovina vina, Vermoutha, Marsale, Malage, Konjaka, žganja itd. **LJUBLJANA**

Privatna vozna šola!

za avtomobilizem izučuje ljudi vsakega stanu za spretno krmilco avtomobilov. Zmeren honorar. Vstop vsak čas. Za položitev oblastvenega izpita se garantira. Moja šola izkazuje najboljšo uspehe. Prve vrste referenc. **Priložnostni nakup že rabljenih avtomobilov prav ceno priporoča Karl Lachner, Dana III, Hegergasse 6.**

P. n. glavno zastopstvo šentjanškega in mirenskega premoga.

Ugodimo se naznanjati, da smo s 1. marcem t. l. prevzeli glavno zastopstvo šentjanškega in mirenskega premoga. Cena šentjanškemu premogu pri manjših odjemih za 100 kg kosovnik K 2-60, orehovec K 2-40. Cena mirenskega premogu za 100 kg dostavljen v hišo, kosovnik K 2-20, orehovec K 2-—.

Pri večjih naročilih primeren popust. Naročila sprejema: **Glavna zaloga in podružnica tvrdke Jelačin : telefon šte. 121, Ljubljana.** Za obila naročila se priporoča **Richter & Ko.** Zaloga: Trnovska ulica šte. 25.

Razpis ustanov za invalide.

Pri mestni občini ljubljanski je oddati šest mest kranjskega invalidskega zaklada, vsako po 63 K na leto. Pravico do teh ustanovnih mest imajo Kranjci, ki so v času od 1. jan. 1848. l. dalje postali v vojaški službi za zaslužek nesposobni, in sicer možje od narednika ali stražmeštra navzdol, naj so služili pri kateremkoli orožju avstrijske vojske. Prošnji je priložiti: 1.) rojstni list, 2.) potrdilo, da je nezmožnost za zaslužek nastala v času od 1. jan. 1849 dalje vsled vojaške službe, 3.) spričevalo dobrega vedenja tako med časom vojaške službe, kakor tudi v invalidskem stanu, 4.) dokaz lastne nepremožnosti, kakor tudi nepremožnosti onih oseb, ki so do podpiranja prosilca morebiti pravno dolžne. Tudi je v prošnji izrečno navesti, ali živi prosilec že kako drugo invalidsko ustanovo, oziroma patentnalno državno invalidščino in v kateri višini. **Na prošnje, ki ne bodo natanko odgovarjale vsem tem pogojem, se spleh ne bo oziralo.** Prošnje je vlagati do **vištetoga 10. aprila 1914** pri mestnem magistratu ljubljanskem, oziroma pri pristojnem c. kr. okrajnem glavarstvu. **Mestni magistrat ljubljanski,** dne 2 marca 1914.

Pomladne novosti v izgotovljenih oblekah

priporoča trrdka **Maček & Ko.** Franca Jožefa cesta št. 3. Sprejemajo se naročila po meri, ter se izvrše točno in solidno. Založniki c. kr. priv. juž. železnice. Solidna postrežba. — Najnižje cene.

Pazite na etiketo! **Pelinkopac** POKORNÝ LIQUEUR MEDICINAL

PRVA KRANJSKA MEDICINALNA DROGERIJA

parfumerija, fotografična manufaktura itd. Oblastveno koncesionirana prodaja strupov. Ustanovljena leta 1897. **Anton Kanc** Ljubljana, Zidovska ulica 1. Ceniki na razpolago.

Delniška družba za gradnjo strojev prej Brand & Lhuillier

Brno in Požun dobavlja lokomobile, parne stroje, kompresorje in zračne črpalnike, kotle vseh sistemov, cevovode, transmisijske, ledne in hladilne stroje, izpiralne naprave pat. Freygang itd. Uredbe sladkornih tvornic, pivovarnic in sladarnic, itd. — Zastopnik za Koroško Kranjsko in južno Štajersko: inženir I. Mikula Ljubljana, Cigaljeva ulica 1.

Samo pri A. Šarcu Ljubljana, Selenburgova ul. 5, Ljubljana **dobite najokusnejše nevestinske opreme** od najpriprostejše do najfinejše izvršitve, dalje **perilo za gospode, dame in otroke** vse lastnega izdelka po najnižjih cenah, kar si je le misliti moči. Priložnostni nakup: **kos šlona, 15 mt. = K 8-20.** **Največja izbira švicarskih vezetil.** **Posteljno perje in puh po vseh cenah.**

Stavbeno podjetje: Prevzamem javne in zasebne stavbe, železobetonske mostove, stropne itd. — Popravila izvršujem po najnižjih cenah. Izdelujem načrte in dajem strokovna navodila.

Parketna tovarna: Velika zaloga hrastovih in bukovih desic, katere dobavim z ali brez polaganja; prevzamem tudi popravila in polagam desice na stara že obstoječa tla.

Strojno mizarstvo: Izdelujem vsa stavbeno-mizarstvo tičoča se dela, pohištvo le proti naročilu. Izvršujem tudi vsakovrstna popravila točno, povoljno in po nizkih cenah.

Tesarstvo: Prevzamem vsa v to stroko spadajoča dela, kakor: strešne stole, stropne, verande, barake odre i. t. d. — Popravila izvršujem točno in solidno.

Parna žaga: Kupujem hrastov, bukov in smrekov les in žagam hlode tudi proti plačilu. — Po železnici poslan les se dostavi na žago po lastnem industrijskem tiru iz državnega kolodvora.